

Hmeljar

1930-85

55

let glasila

hmeljar

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

LETO XXXIX

NOVEMBER

Št. 11 - 1985

GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC * KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE * KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA * KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje * SADJARSTVO »MIROSAN« Petrovče * VRTNARSTVO Celje * KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec * ČEBELARSKA ZADRUGA Petrovče * KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA * CELJSKA MESNA INDUSTRIJA * CELJSKE MLEKARNE Celje * HMEZAD EXPORT IMPORT Žalec * STROJNA Žalec * MINERVA Zabukovica * GOSTINSTVO IN TURIZEM Žalec * AGRINA Žalec * JATA ZALOG Ljubljana * INTERNA BANKA HMEZAD * HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD

1. NOVEMBER

Poslavljali ste se v pismih,
na stenah samic vaše je ime,
v tistih težkih trenutkih
dali ste za narod vse.

Pretepeni in ponižani
zrli ste v puškine cevi,
zgrudili ste se s pesmijo
o prihodu lepših dni.

Po taboriščih vaš je prah,
v gozdovih vas pokriva mah,
s v o b o d a naš poslednji dah,
kot lučka vam gori.

MILENA

V ZADNJE TRIMESEČJE POSLOVANJA

Gospodarska gibanja v devetih mesecih kažejo na odstopanja pri uresničevanju letnega plana. Ta odstopanja se odražajo v nedoseganju planirane proizvodnje, nedoseganju planirane prodaje na domačem in tujem trgu, nedoseganju planirane rasti proizvodnosti in v porastu izgub.

(Nadaljevanje na 2. strani)

HMEZAD POKROVITELJ VLAKA »BRATSTVA IN ENOTNOSTI«

Hmezad je bil letos skupaj z delovno organizacijo Župa iz Kruševca pokrovitelj vlaka Bratstva in enotnosti, s katerim je več kot 1300 bivših izgnancev, njihovih sorodnikov ter predstavnikov občin in republike Slovenije prišlo na obisk k svojim prijateljem v Srbijo.

V najtežjih dneh okupacije so bili ti domoljubni Slovenci izgnani v Srbijo, kjer so našli svoj drugi dom.

(Nadaljevanje na 2. strani)

OBLETNICA REFORME

Te dni je minilo dvajset let od naše prve gospodarske reforme, s katero smo hoteli uvesti v gospodarsko življenje ekonomske zakone in vpeljati realna vrednostna razmerja. Praktično je bil to odločen korak k strmoglavljenju vladavine birokratizma in ostanek vojnega komunizma v gospodarstvu. Reformski ukrepi so sprožili tudi procese samoupravne družbene preobrazbe, odprli smo meje, pa ne samo zato, da bi presežek delovne sile odšel v države z gospodarsko konjunkturo, temveč je bilo to tudi znamenje krepkejšega pretakanja idej in izkušenj v mednarodnem delavskem gibanju. Le da stvari niso potekale tako, kakor je bilo zamišljeno: pred tem oblikovanim interesnim skupinam spremembe niso bile pogodu, zato je ladja reforme kmalu zavila iz glavne smeri, spet v vode teh interesnih skupin.

Dvajset let pozneje pripisujejo nekateri krogi »zasluge« za to levim študentskim gibanjem in zahtevam iz leta 1968. Vendar pa se nacionalistični in liberalistični pojavi sedemdesetih let niso mogli poroditi iz levih tokov, temveč struj, ki so potekale iz sklopa tehnobirokratskih družbenih sil. Te sile se divje upirajo izvajanju ustave in zakona o združenem delu, zdaj pa najbolj programu gospodarske stabilizacije. Čeprav je vse jasno kot v otroškem berilu, se biro-

(Nadaljevanje na 2. strani)

IZ VSEBINE:

4. stran: Razpis za podelitev priznanj
5. stran: Varnostni loki
Priloga za hmeljarstvo
7. stran: Zdrava prehrana družine
8. stran: Čuvajmo svoj sluh
Stežice
11. stran: Javni razpis za dodelitev stanovanj in posojil

V ZADNJE TRIMESEČJE POSLOVANJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Rezultati devetmesečnega dela v primerjavi s planom:

	Enota mere	Obseg	Indeks na plan
PROIZVODNJA – PRODAJA			
– pšenica	t	2.384	86
– hmelj	t	3.076	92
– šampinjoni	t	60	27
– močna krmila	t	16.355	53
– med	t	161	84
– mleko	t	27.900	74
– govedo v zakol	t	3.303	58
– bekoni	t	570	69
– brojlerji	t	9.628	67
– prodaja hmelja	t	2.217	50
– kisló zelje	t	148	17
– mleko v predelavo	1000 l	39.283	74
– konzumno mleko	1000 l	12.550	61
– smetane	1000 l	929	62
– jogurti	1000 l	2.190	73
– skute, siri	t	839	49
– mleko v prahu	t	188	940
– nepredelano mleko	t	13.914	104
– sveže meso	t	3.470	58
– mesni proizvodi	t	2.565	64
– sveže perutninsko meso	t	4.787	65
– mesni izdelki	t	400	57
– kmetijska mehanizacija			73
– ostala kovinska dejavnost	1000 ur	40	77
– mehanične storitve	1000 ur	87	76
– plastične cevi	t	3.023	66
– gostinstvo nočitve		19.610	83
obroki	tisoč	1.481	72
pijače	tisoč l	539	62
IZVOZ			
– hmelj	t	1.703	45
– mlado pitano govedo	t	277	81
– sveže meso goveje	t	390	50
– perutninsko meso	t	496	55
– plastične cevi	t	526	88
– med	t	153	127
– inlostanek čistega dohodka (ocena po DO)	mil. din	600	70
– izgube	mil. din	7845 in pol krat	
– delovni čas (brez Jate in Miner- ve)	tisoč ur	5.507	70
– masa brutto OD (brez Jate in Mi- nerve)	milijonov din	1.850	77
– Ø neto OD mesečno na delavca znaša	din	44.980	
– Ø neto OD mesečno na delavca v SRS za	8 mesecev	46.470	
– Ø neto OD mesečno na delavca v družbenem kmetijstvu za	8 mesecev	44.145	

Nedoseganje planirane proizvodnje je predvsem prisotno v kmetijski proizvodnji, kot posledica slabih vremenskih razmer, neustrezne družbene politike cen vhodnih repromaterialov in izhodnih živilskih proizvodov ter neustrezne politike na ostalem kreditno monetarnem in deviznem področju. Ti negativni vplivi se najbolj odražajo v proizvodnji mesa ter predelavi mesa in mleka.

Nekoliko bolj občutna so znamenja uvajanja tržnih zakonitosti v našem gospodarstvu na področju industrije, gostinstva, trgovine in ostalih storitev v SOZD. Ugodnosti tega uspešno izkoriščajo v industriji plastičnih cevi, storitvah gradbene mehanizacije, storitvah zunanje trgovine ter finančnih in tehničnih storitvah. Prizadeti pa so (zaradi padca življenskega standarda) maloprodaja, gostinstvo, vrtnarstvo in servisi osebnih vozil. Neustrezna investicijska politika v kmetijstvu in manjša kupna moč pa združeno delujeta na povpraševanje po kmetijski mehanizaciji.

V razmerah zapiranja cenovnih škarij, visokih cen kapitala in visokih družbenih bremen čisti dohodek ne dopušča v Hmezadu v tem času ustreznih osebnih dohodkov.

Vlak »Bratstva in enotnosti«

(Nadaljevanje s 1. strani)

Enako kot v vojni nas je tudi tokrat pričakala ogromna množica ljudi na vseh postajah, kjer je vozil vlak. Srečanja izseljencev s svojimi domačimi so bila nezapodna.

Delegacija Hmezada je bila gost delovne organizacije Župa iz Kruševca, s katero nas veže tesno sodelovanje. Plod tega sodelovanja je tudi hotel Golding-Rubin v Žalcu.

S. K.

OBLETNICA REFORME

(Nadaljevanje s 1. strani)

kratizem spet krepki, pojavi nacionalizma in neoliberalizma samo potrjujejo to ugotovitev, zato je obletnica reforme, da se z dosedanjimi izkušnjami ognemo nastavljeni zanki. Zveza komunistov se mora varovati tega (in tudi drugega) ideološkega »onesnaževanja«, kajti če bo dihala »s škrgami«, se bo za njeno mesto potegoval kdo drug. Teza, da v Jugoslaviji ni nihče tako šibak, da bi se umaknil, niti tako močan, da bi se uveljavil, nima partijskega izvora, temveč znano meščansko ideologijo. Odtod izvirajo tudi napadi na drugi reformo in predvsem zvezo komunistov!

Povsem v slogu časa bi bilo, ko bi zapeli staro ljudsko pesmico – »Dinari se dinaraju!« dinar je namreč v komaj devetih mesecih sklenil v razmerju do košarice trdnih valut krog svojega razvrednotenja – zdaj je vreden samo eno paro.

Tisti, katerih naloga je iskati odgovore na vprašanje, zakaj je tako, odgovora še niso našli. Pa ne gre za

to, da dinar ni nič vreden, temveč za to, da je tak dinar cena našega dela. Natančni zahodnonemški statistiki so izračunali, da velja njihova marka v Jugoslaviji 134 pfenigov, v Italiji 112 in Avstriji 92. Naša zgodba o spodbujanju izvoza, realnem tečaju dinarja in še marsičem drugem se tukaj konča: kajti mi ne izvažamo, temveč razprodajamo naše narodno bogastvo. Zato je čudno, da se naši turistični delavci tako čudijo: gostov še nikoli toliko, devizna žetev pa nič večja od lanske. Dober gospodar napravi obračun svojih dolgov, nato zračuna svoje možnosti (v tem primeru izvozne) in poravnava svoje obveznosti. Tako kot smo se zadeve lotili mi – kar počez in na pamet – je čudno, da imamo še hlače na sebi. Očitno namreč tujci krepko izrabljajo našo zmedenost in naše narodno bogastvo prelivajo v svoje, že tako bogate zakladnice. Medtem pa se »dinarji dinarijo!«

M. P.

Povprečni mesečni neto osebni dohodek na delavca za devet mesecev v Hmezadu je za 1,9 % večji kot je povprečje v družbenem kmetijstvu v Sloveniji za osem mesecev – to nedvomno pomeni zaostajanje. Očitno pa je zaostajanje za povprečjem gospodarstva in negospodarstva skupaj v Sloveniji, saj naše devetmesečno povprečje zaostaja za osem mesečnim povprečjem Slovenije za 5 %.

Ostanek čistega dohodka je dosežen 70 % plana, kar je uspeh delovnih organizacij, ki ne poslušajo z izgubo. V tem sestavu so tudi delovne organizacije, ki ustvarjajo ostanek čistega dohodka iz finančnih razmerij, katerim pa to ni njihov predmet poslovanja.

Izguba se je povečala v primerjavi s polletjem za 47 %. Z neurejenimi družbenimi razmerami vstric pomagajo k slabim rezultatom v delovnih organizacijah z izgubo tudi notranje slabosti: slaba organizacija, preveliki fiksni stroški v primerjavi z ustvarjenim pokritjem, premajhen koeficient obračanja obratnih sredstev, neustreznost kadrov.

Porast izgub v zadnjem trimesečju v Kmetijstvu Šmarje za 35 %, v Mlekarni za 56 % in v Gostinstvu za 40 % terja stroge in dosledne ukrepe na področju notranje organizacije in načina dela.

Marijan Drobne

ČESTITAMO

29. NOVEMBER

PRAZNIK
REPUBLIKE

SOZD HMEZAD ŽALEC

V okviru V. zasedanja komisije za sodelovanje na področju kmetijstva in živilske industrije med SFRJ in Nemško demokratično republiko od 23. do 27. septembra v Ljubljani so gostje obiskali Emono, Semenarno, Mercator in 26. septembra ob 11. uri obiskali tudi Hmezad. Namen zasedanja in obiskov je še utrditi odnose na kmetijskem področju.

Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Žalec so na izrednem zasedanju 10. oktobra na predlog občinskega izvršnega sveta sprejeli sklep o uvedbi ukrepa začasnega družbenega varstva v Mlekarni.

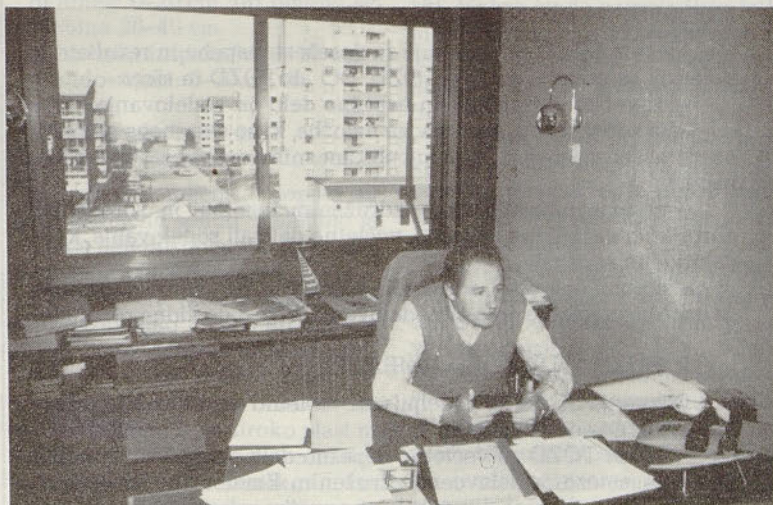
KONZORCIJ ZA MALTO

Ugotovitev sodobnega sveta, da so naložbe na tujem najbolj kvalificiran način mednarodnega poslovanja, pri katerem ustanovitelji prenašajo na skupna podjetja poleg kapitala še znanje in tehniko, je tudi pri nas znana.

Tovariš Marjan Ramšak, direktor Konzorcija za Malto, ki ima svoje pisarne v drugem nadstropju hotela Golding v Žalcu, pravi, da je julija 1983. leta do stikov z Maltežani prišlo zgolj slučajno, da je on s svojo upornostjo in zagnanostjo

K temu je sigurno pripomogla tudi jugoslovanska delegacija, ki je 3. in 4. oktobra obiskala Malto. V delegaciji iz Slovenije so bili Marko Bulc, predsednik GZS, Smilja Klešnik, svetovalka IO GZS, Vinco Mir, podpredsednik Ljubljanske banke-Združene banke, Vlado Gorišek, predsednik KPO SOZD Hmezad Žalec in Marjan Ramšak.

Iz Beograda Kadir Alijagič, nam. Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino, Jerka Stojilković, svetovalka Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino in Predrag Bubalo, Livnica željeza i tempera iz Kikinde. Delegaciji se je na Malto priključil še ambasador SFRJ v Rimu Ante Skataretiko.

Marjan Ramšak

dosegel srečanje, prve razgovore in našo predstavitev s firmo Malta MDC – podjetjem za razvoj Malte. Do nas so bili precej zadržani zaradi izkušenj z jugoslovanskimi partnerji, ki so pri njih že zastavili prve korake, a dalj niso prišli.

Po večkratnih resnih razgovorih in dosledno izpeljanih dogovorih smo si pridobili zaupanje in danes so stvari tako daleč, da smo tik pred ustanavljanjem Joint Company, v teku so priprave fizibilitetne študije, ustanavljanje in financiranje joint venture projektov, komercializacija in pospeševanje njihove proizvodnje in proizvodnje drugih jugoslovanskih in malteških izdelkov in storitev.

Želimo doseči sodelovanje z Malto na čim številnejših področjih do turizma. Če uspemo, se nam odpirajo neslutene možnosti. Tako bomo med prvimi, ki skupno in homogeno pod okriljem Hmezada nastopamo na tujih tržiščih. Naj nastojem le nekaj DO, ki so v konzorciju: Litostroj, HP Ljubljana, Elkroj, Kostroj, Elkom, Avto Radgona, Hmezad in še nekatera podjetja iz Slovenije in Jugoslavije.

Če bo vse teklo tako, kot je zastavljeno, začeto in obojestransko dogovorjeno, uspehi ne bodo izostali.

Vy

SEDMICA JE TU!

Petnajste oktobra smo prevzeli nov računalnik Honeywell DPS 7/65, ki predstavlja pomembno prelomnico v vsebini dela na področju informatike za ves Hmezad.

V lanskem letu smo izdelali in sprejeli idejni projekt integriranega poslovnega informacijskega sistema (IPIS), katerega realizacija temelji na nabavi in postopni dograditvi tega računalnika.

Kot pri vsaki večji investiciji gre tudi pri računalniku za neke vrste poskusno obratovanje, prepričani pa smo, da bomo hitro osvojili nove metode dela in pričeli s koristno uporabo novega računalnika, to je prenos nekaterih starih, predvsem pa uvedba novih aplikacij.

RC – Zoran Kriter

Komisija SOZD Hmezad Žalec za odlikovanja in priznanja na podlagi 17. člena pravilnika o podeljevanju priznanj SOZD Hmezad Žalec

RAZPISUJE

pogoje in rok za dajanje predlogov za podelitev priznanj SOZD Hmezad Žalec za leto 1985.

I.

Komisija SOZD Hmezad Žalec za odlikovanja in priznanja razpisuje pogoje in rok za dajanje predlogov za podelitev priznanj SOZD Hmezad Žalec za leto 1985.

1. PLAKETE SOZD HMEZAD V TREH STOPNJAH: ZLATA, SREBRNA IN BRONASTA PLAKETA

Plaketa SOZD se podeljuje za dosežene uspehe in rezultate, s katerimi se povečuje ugled SOZD, DO ali TOZD in sicer:

- za večletno trajnejše in uspešno delo oz. sodelovanje,
- za združevanje sredstev za naložbe, ki so skupnega pomena oz. za prizadevanja pri izgradnji posameznih novih objektov ali kapacitet,
- posameznim delavcem, združenim kmetom in združenim obrtnikom za izredno uspešno, večletno delo ali sodelovanje, ki je dalo vidne rezultate,
- skupini delavcev, združenih kmetov in združenih obrtnikov za uspešno večletno delo ali sodelovanje, ki je dalo vidne rezultate.

2. PRIZNANJE SOZD HMEZAD

Priznanje SOZD se podeljuje za večletno uspešno delo oziroma poslovno sodelovanje in sicer:

- DO in TOZD za večletno uspešno delo oz. sodelovanje,
- posameznim delavcem, združenim kmetom in združenim obrtnikom oz. skupinam le-teh, ki so s svojim prizadevanjem in delom pripomogli, da je njihova organizacija dosegla nadpovprečne poslovne uspehe oz. razširitev proizvodnje,
- delavcem, ki so s svojim inovacijskim predlogom, ki je bil sprejet in uporabljen v DO prispevali k uspešnejšemu ekonomičnejšemu poslovanju,
- delavcem, združenim kmetom in združenim obrtnikom, ki so več let aktivno in uspešno delovali v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacij v DO ali SOZD ali kot delegati SOZD v družbenopolitičnih skupnostih ali samoupravnih interesnih skupnostih.

II.

Za priznanja SOZD so lahko predlagani: posameznik, delovna organizacija, temeljna organizacija združenega dela, druga organizacija ali skupnost, skupina delavcev, skupina združenih kmetov ali skupina združenih obrtnikov.

III.

Podelitev priznanja SOZD lahko predlagajo delovni ljudje, delovne organizacije, družbenopolitične organizacije, samoupravni organi oziroma drugi organi ali organizacije v okviru SOZD Hmezad Žalec.

Predlog za podelitev priznanja SOZD lahko oblikuje tudi komisija SOZD za odlikovanja in priznanja.

IV.

V predlogu za podelitev priznanja SOZD mora predlagatelj navesti dela in dejanja, ki zaslužijo splošno, širše priznanje. Pri tem je mišljeno predvsem:

- večletno uspešno in vidno delo,
- izredna-posamezna družbeno koristna dela, delovni in drugi veliki uspehi ali dosežki.

V.

Predloge za podelitev priznanj SOZD sprejema kadrovski oddelek SOZD do 15. novembra 1985.

VI.

Plakete in priznanja SOZD bodo podeljene na slavnostni seji delavskega sveta SOZD ob praznovanju dneva SOZD Hmezad Žalec 26. decembra 1985.

IZŠLO V URADNIH LISTIH

SRS:

1. V Ur. l. SRS 30/85 je objavljena odredba o ukrepih za preprečevanje klasične prašičje kuge.

2. Iz sklepa o ugotovitvi stopnje rasti izplačanih akontacij, čistih osebnih dohodkov na delavca v gospodarstvu SR Slovenije za obdobje od 1. 1. do 30. 6. 1985 v primerjavi z enakim obdobjem 1984 je razvidno, da stopnja rasti znaša 81,1 %.

V Ur. listu SRS 37/85 je objavljeno prečiščeno besedilo Zakona o davkih občanov.

SFRJ

1. V Ur. l. SFRJ, 45/85 je objavljen sklep o jemanju iz obtoka kovanega denarja v vseh poenih, katerih nominalna vrednost je manjša od enega dinarja. Narodna banka Jugoslavije bo od 1. 9. 1985 do 30. 12. 1985 jemala iz obtoka kovan denar za 50, 20, 10 in 5 par, izdan leta 1965, kovani denar za 50, 20, 10 in 5 par z oznako kovanja od 1973 do 1981, kovan denar za 50 par z oznako leta kovanja od 1982 do 1984 in kovan denar za 25 par z oznako leta kovanja 1982 in 1983.

Našteti kovan denar preneha biti zakonito plačilno sredstvo 31. 12. 1985. Narodna banka Jugoslavije bo od 31. 12. 1985 do 31. 3. 1986 zamenjevala ta kovani denar.

2. V Ur. l. SFRJ 46/85 je objavljen Zakon o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije.

3. Na osnovi odloka o določitvi stvari, ki se štejejo za drobni inventar ter o načinu nadomestil njegove vrednosti (Ur. l. SFRJ, 46/85) se za drobni inventar štejejo stvari inventarja, katerih življenjska doba je krajša od enega leta ter stvari inventarja, katerih življenjska doba je daljša od enega leta, če je njihova posamična nabavna cena ob nabavi manjša kot 80.000.- din.

V Ur. l. SFRJ 46/85 sta objavljena: sklep o pogojih, pod katerimi se daje OZD dovoljenje, da imajo devize v tujini, oz. da poslujejo prek kontakornega računa in sklep o dokumentaciji in postopku za uveljavitev pravice do kritja tečajnih razlik po zakonu o začasnih ureditvi kritja tečajnih razlik po Narodni banki Jugoslavije.

Pravni oddelek
Nuša Rojc

Skupna seja

Septembra je bila skupna seja sekretarjev ZK, koordinacijskega odbora sindikata in članov konference ZSMS SOZD Hmezad.

Delegati so obravnavali problematiko osebnih dohodkov v SOZD in sprejeli naslednje zaključke:

- usklajevati moramo osebne dohodke z vidika porasta življenjskih stroškov;

- usklajevati osebne dohodke s panožnim sporazumom z vidika nagrajevanja po delu in z vidika razmerij med enostavnimi in zahtevnimi deli;

- doseči moramo takšno delitveno politiko, da bomo strokovne delavce nagradili po njihovih strokovnostih;

- panožni sporazum moramo vgraditi v naše interne akte,

- delovnim organizacijam, ki nimajo dohodka, moramo zagotoviti osebni dohodek;

- razvide del in nalog moramo enotno rešiti za vse delavce v SOZD.

Nadalje so delegati še obravnavali informacijo o problematiki v DO Mlekarna in o uvedbi postopka o začasnem ukrepu družbenega varstva v DO Mlekarna Arja vas.

I. V.

Delavska kontrola

Razpravljali so o problematiki gospodarjenja v Hmezad DO Mlekarna Arja vas.

Delegati so v razpravi predvsem poudarjali, da se težave v Mlekarni vlečejo že dalj časa in da je že čas, da se uredijo.

Delegati so vsled tega, na osnovi obravnavane problematike, dali pobudo in sprejeli sklep, da se v Hmezad DO Mlekarna uvede začasni ukrep družbenega varstva.

I. V.

ŽALEC

Krajevni samoprispevek

Z njim naj bi zgradili otroški vrtec in novo mrliško vežo in še nekatere komunalne objekte, v skupni vrednosti okoli 200 milijonov dinarjev.

Z direktorji žalskih delovnih organizacij so se dogovorili, da bi združeno delo po samoupravnem sporazumu v obdobju od 1986. do 1990. leta združevalo 0,20 odstotka od dohodka za izgradnjo vrtca, kar znese po sedanji vrednosti okrog 30 milijonov din.

Osnutek samoupravnega sporazuma je že v razpravi.

Vy

TEDEN DOMAČEGA FILMA,

**CELJE
OD 5. DO 12. NOVEMBRA**

Varnostni loki

DO Strojna TOZD PKM ima v svojem proizvodnem programu med drugim tudi varnostne loke za naslednje tipe traktorjev:

Ferguson, Univerzal, Ursus, Zetor in Stayer

Varnostni loki so izdelani po kriterijih in predpisih, ki se zahtevajo ob tehničnem pregledu traktorja.

- Naročila in informacije sprejema STROJNA TOZD PKM - Žalec

vzeti povprečni vzorec, ki je sestavljen iz čim več posamičnih vzorčkov (20-30 na površini 1 ha približno izenačene parcele). Jemlje-mo v diagonali ali cik-caku.

5. Za posamezne kulture jemlje-mo vzorce iz različnih slojev - globin:

- a) njive in vrtno parcele: 0-20 cm globoko
- b) hmelj: 0-20 cm, pri obnovi še iz globine 20-40 cm
- c) travniki in pašniki: 0-10 cm
- d) sadovnjaki: 0-20 cm in 20-40 cm
- e) vinogradi: 0-20 cm, 20-40 cm in 40-60 cm

6. Vzorce jemlje-mo z lopato ali za to prirejeno sondo. S slednjo je jemanje najenostavnejše, najhitrejše in tudi najtočnejše.

Če jemlje-mo vzorce zemlje z lopato, skopljemo jamico do globine 20 cm. Nato z nožem ali lopato odrežemo 1-2 cm debelo plast od vrha do globine 20 cm. Iz sredine te plasti izrežemo 2 cm široko plast in jo damo v vedro. Ko pobere-mo dovolj posameznih vzorčkov, vse premešamo v vedru in vzamemo iz vedra 1/2 do 1 kg zemlje v vrečko.

S sondo zabodemo do predpisane in označene globine v zemljo, jo

zavrtime in izvlečemo. Iz žlebička postrgamo zemljo v vrečko.

S 25 do 30 vbodljaji že dobimo zadosten povprečen vzorec.

7. Posamezna parcela, iz katere jemlje-mo vzorec, naj ne bi merila več kot 2 ha.

8. Najprimernejši čas jemanja je od spravila pridelkov do naslednjega gnojenja. Najbolj enakomerno porazdeljena hranila v tleh so za žiti. Važno je, da parcela tisto leto ni bila pognojena s hlevskim gnojem. Na travnikih se izogibamo mestom, kjer je živina pustila iztrebke.

9. Vzorec damo v plastično vrečko, ki jo oštevilčimo in priložimo podatke, ki vsebujejo ime in priimek, naslov lastnika, datum in globino jemanja.

Tako pripravljene vzorce pošlje-mo v najbližji laboratorij. Pri nas je to Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec.

Iz iste parcele ne jemlje-mo vzorce vsako leto, v intenzivnih nasadih (hmeljišča, sadovnjaki, vinogradi, travniki in intenzivni pašniki), jemlje-mo vzorce vsako drugo oz. tretje leto. Na njivah, kjer kolobarimo, pa analiziramo tla ob koncu kolobarja.

Martina Krajnc

O regulaciji Bolske in urejanju zemljišč ob njej berite v Savinjskem občanu št. 10 na 5. strani.

Ogled poskusa koruznih hibridov tokrat v Taboru

Tretjega in četrtega oktobra sta Hmezad KZ Savinjska dolina in Kmetijstvo Žalec organizirala ogled poskusa 28 koruznih hibridov iz jugoslovanskih

seleksijskih hiš. Posejani so bili hibridi, ki so že v našem izboru in nekaj novih perspektivnih. Razlike med hibridi tako v smislu tehnološke zrelosti kot uporabnosti so bile zelo lepo vidne in bodo služile kmetovalcem in tehnologom ter trgovcem pri odločitvi in nasvetovanju hibrida za namen silaže in zrnja na področju Savinjske doline.

M. K.

Pravilno izbrani hibridi koruze so bogato obrodili.

Analiza zemlje

Poleg vremenskih razmer so za normalno rast posevkov v ustreznih podnebnih razmerah odločilnega pomena tla. Rastline črpajo iz tal pretežni del snovi (voda in rudninske snovi), ki jih potrebujejo za sintezo organskih spojin. Z ustvarjanjem primernih talnih lastnosti lahko pridelovalci odločilno vplivajo na uspešnost rastlinske proizvodnje.

Najzanesljivejši odgovor o stanju hranil v tleh nam lahko posreduje edino rastlina sama. Ker pa je to dolgotrajen proces, se poslužuje-mo kemične analize tal.

Zemlja na parcelah je zelo različna (različna sestava, obdelava, izkoriščanje), zato je za pravilen rezultat analize odločilnega pomena pravilno vzeti vzorec. Upoštevati je potrebno naslednja pravila:

1. Najbolj neizenačeni so robovi njiv, zato se odmaknemo najmanj 2 do 3 m od roba.

2. Ločeno jemlje-mo vzorce iz lažjih in težjih tal in iz bolj ali manj ogledenih tal.

3. Izogibamo se mest, kjer je bil kup gnoja ali apna.

4. Ker so hranila v tleh neenakomerno razporejena, je potrebno

PONOVNO O VARNOSTNIH KABINAH IN VARNOSTNIH LOKIH.

V aprilski številki HMELJARJA je izšel članek o opremljanju traktorjev z varnostnimi kabinami in loki. Že takrat je bilo opozorjeno, da morajo imeti vsi traktorji z novim letom 1986 obvezno varnostno kabino ali varnostni lok. Kakšna je situacija danes, tik pred uveljavitvijo tega zakonskega določila?

Še vedno je veliko število traktorjev brez varnostnih lokov ali varnostnih kabin.

To pomeni, da predpisane opreme ni dovolj na razpolago; res pa je, da so predvsem kabine izredno drage.

Konec meseca julija je ZIS ukinil prometni davek na varnostne kabine in loke. Tako so cene le nekaj nižje, vključno temu pa je potrebno odšteti kar nekaj denarja za takšno opremo. Radi bi ponovno opozorili, da ni vse varnostna kabina, ampak mora biti tudi dobro zatesnjena, da ne povzroča še več hrupa kot traktor brez kabine. Pa še druge škodljivosti na vozniška bi morala preprečevati.

V naši občini je HMEZAD STROJNA, TOZD PKM spomladi pričela razvijati varnostne loke za traktorje Steyr in IMT.

Loki so sedaj izdelani (vmes je bila hmeljska sezona) in preizkušeni za medvrstno obdelavo v hmeljiščih.

Seveda so uporabni tudi za druga dela tako, da jih lahko uporabljamo povsod.

Tudi varnostna dokumentacija za takšne loke bo na razpolago. Ta del bo opravil Zavod za varstvo pri delu iz Ljubljane.

Opozorjamo zainteresirane, da se zglase na STROJNI Žalec ali pa pri svojih TZO in naročijo ustrezen varnostni lok za svoj traktor. Na STROJNI so nam zagotovili, da bodo v roku ENEGA MESECA izdobračili naročene loke in zagotovili dokumentacijo.

Kako pa je z varnostnimi kabinami?

Proizvajalci so naslednji:

- HMEZAD STROJNA, TOZD PKM ŽALEC: varnostni loki za različne tipe traktorjev.

- KMETIJSKI KOMBINAT ŠENTJUR: kabine za traktorje Steyr

- MERCATOR, AGROKOMBINAT KRŠKO: varnostne kabine za TOMO VINKOVIČ

- Tovarna TOMO VINKOVIČ Bjelovar: varnostne kabine za svoje traktorje

- INTEGRAL AVTORADGONA, GORNJA RADGONA: varnostne kabine IMT, TORPEDO,

- CENTROVOD LENART: kabine za Steyr, Zetor, Ursus itd.

Vsi lastniki, ki že imajo vgrajene varnostne kabine ali loke, nimajo pa ustreznega strokovnega mnenja, da sta lok ali kabina res varnostna, pa opozarjamo, da morajo to strokovno mnenje dobiti sami.

V ta namen prijavljajte na sedeže TZO potrebo po takem pregledu. Poskušali bomo skupno organizirati pregled od Zavoda za varstvo pri delu Ljubljana, ki takšna strokovna mnenja izdaja. Seveda je to potrebno plačati. Več bo zainteresentov, manj bo stalo.

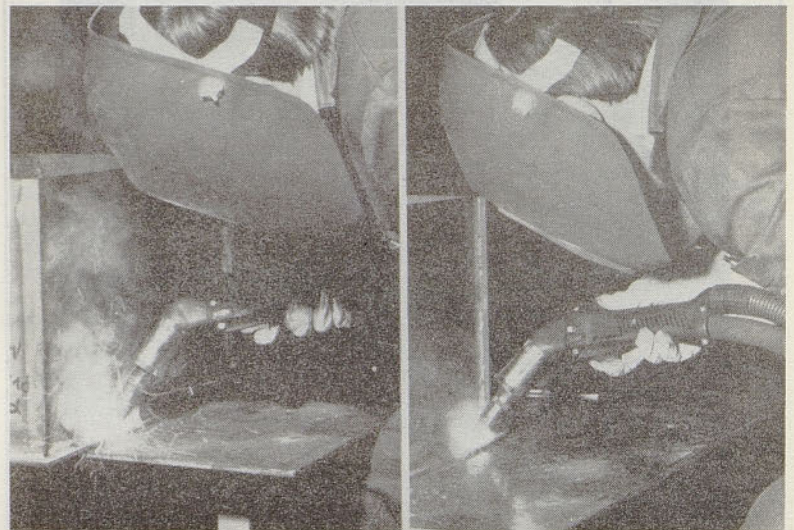
Lastniki traktorjev! Poskušali smo vam svetovati, da bi imeli čim manj težav.

Če želite še kakšne informacije, se obračajte na Uredništvo hmeljarja Žalec, Žalskega tabora 1 ali na Strojno Žalec.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SO ŽALEC

Tečaj za pospeševalce in kontrolorje pri proizvodnji mleka. Predmet: Higiena pridobivanja mleka, priprava in začetek jemanja vzorcev za ugotavljanje bakteriološke kakovosti. Predavatelji: Mlekarski institut, BF VTOZD za živilorejo. Udeleženci: vsi pospeševalci in kontrolorji proizvodnje mleka.

ČIST ZRAK NA DELOVNEM MESTU

Varilna pištola s poliamidnim odvajalcem zraka. Dim, pare, plini in prah, ki nastajajo pri varjenju z navadno pištolo (levo), direktno odstranjuje sesalna pištola firme Fronius (desno). Ročaj, odprtina za sesanje, regulator toka zraka in plinski ventil so iz (R) Durethana BKV-30 H, Bayerjevega poliamida 6, ojačenega s steklenimi vlakni. Odvajalec je lahek, odporen na udarce, lepe in stabilne oblike, zelo odporen na toploto, olja in masti. Je kot nalašč za vsakdanjo in grobo rabo.

Vy

SADNI VRT OB VSAKI HIŠI

Kdor kupi jabolka za ozimnico, mora že precej globoko seči v žep. Če imamo ob hiši dovolj zemlje, bi se odločili za svoj domači sadni vrt. Skozi celo poletje bi imeli na razpolago sveže sadje in še za ozimnico bi ga ostalo.

Najbolj primerna lega bi bila južna, jugozahodna in zahodna. Posadili bi približno 8 jabolok, 4 hruške, 2 slivi, 2 češplji, 1 višnja, 2 češnji, 2 breskvi in 1 marelico. Jabolka in hruške bi posadili v razdalji 3 x 2 m ostale sadne vrste pa bi posadili 3 x 3 metre.

Priporočane sorte jabolok: 1 Beličnik, 1 James Grive, 1 Mc Intosh, 2 Yonagold, 1 Gloster, 2 Iderede;

hruške: Junijska lepotica 1, 1 Krasanka, 1 Viljamovka, 1 Conference;

slive: Florenzia, Zelena renkloda; češplji: Domača češplja, 1 Stanley;

višnja: Gorsemska češnja, Vipavka, Kraljica trga;

breskvi: Redhaven, Springold; marelica: Ogrska;

Sadili bomo jeseni, novembra ali spomladi marca, aprila, na dobro pripravljeno zemljo. Pazimo, da posadimo marelico in breskvi v bolj zavetno lego. Ob ograjo bomo nasadili 10 grmov ribeza, razdalja med grmi 1 do 1,5 metra (rdeč Jonkheer, črni Silvergieter). Ob ribezu nasadimo še kosmulje in par malin sorte Zeva II.

Matej Čulk

Cesto nasproti železniške postaje Žalec širijo.

VISOKO HMELJARSKO PRIZNANJE

Letošnji že 33. mednarodni hmeljarski kongres je bil v slikovitem slovaškem mestu Nitri. Med 23 odlikovanimi je bil tudi naš dolgoletni uspešni hmeljarski strokovnjak Stanko Zupanc.

Komaj sem ga nagovoril, da je poleg obilice hmeljarskih problemov in zadev povedal nekaj tudi o sebi:

»Izhajam iz hmeljarske družine v Gotovljah. Imeli smo tudi nad ha hmelja. V Vrbju sem končal srednjo kmetijsko šolo in se 1961. leta

zaposlil na državnem posestvu v Šempetru. Po približno letu in pol sem presedlal kot pospeševalec za hmeljarstvo v KZ Gotovlje. Bil sem blizu doma. Ko sta se 1964. leta združila KZ Savinjska dolina in Kombinat Hmezad, sem odšel na Kmetijstvo Petrovče-Arja vas za vodjo poslovne enote hmeljarstvo do 1979. leta, od takrat pa sem bil

tam do letos upravnik delovne enote.«

Hmeljarstvo se je v teh 24 letih izredno razvilo.

»Res je. Napredek je viden povsod. Nastali so veliki hmeljarski kompleksi (Loke) z modernimi žičnicami. Iz prve cerovke v Arji vasi je zrasel kompleks modernih sušilnih naprav z vso najmodernejšo mehanizacijo in obiralni stroji. Pridobili in arondirali smo številna zemljišča. Sedaj je v lastni proizvodnji v Petrovčah nad 168 ha hmeljišč. Spremenila se je tehnologija obdelave, gnojenja in škropljenja. Spremenili so se tudi donosi od takratnih okrog 12 q na celo 30 in več q hmelja na hektar. K temu so pripomogle tudi nove sorte.«

Stiki s hmeljarskim svetom?

»Brez tega ne gre, če hočemo v korak s hmeljarskim svetom ali še višje. Vedno moramo biti na tekočem, kaj se dogaja drugod. Veliko vlogo pri tem ima Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu. Sodeloval sem na hmeljarskih kongresih v Belgiji, Novem Sadu, Münchenu in sedaj na Čehoslovaškem. Na kongresih sem zvedel vedno marsikaj novega.«

V Nitri si prejel red hmeljarskega viteza?

Dvajset nas je iz držav IHB prejelo to visoko priznanje. Vesel, zadovoljen in ponosen sem, da so moje dolgoletno delo v hmeljarstvu ocenili in me spoznali za vrednega. Kljub bolezni, ki mi omogoča le 4-urno delo, se bom kot organizator kmetijske proizvodnje trudil za nadaljnji razvoj in napredek hmeljarstva.«

Stanko, k visokemu priznanju iskrene čestitke!

Urednik

MED ŠESTDESETIMI SEDMI

Jože Ocvirk je že naš in vaš star znanec iz hotela Prebold, saj urea, prikupen, iznajdljiv, prijazen in ustrežljiv – takšna naj bi bila vsaj večina strežnega osebja – z veseljem opravlja dela zahtevne strežbe. Šestega in sedmega oktobra je bilo na Sv. Štefanu mednarodno tekmovanje barmanov. Sodelovalo je šestdeset tekmovalcev iz desetih držav. Tekmovali so v mešanju izvirnih »dolgih« (z malo alkohola) in »kratkih« pijač.

Jože je z mešanjem in dekoracijo dolge pijače, ki jo je imenoval lepo po domače »Metka« zasedel s 65 točkami od možnih 80 sedmo mesto. Zaupal mi je recept za ta koktajl: 1/3 lešnikovega likerja, 1/3 gina, 1/3 subega martinija, keniada, dekoracija sadje in še kaj. Dober je.

Gostje hotela Prebold trenutno najraje izberejo med številnimi koktajli kratek »hmeljarski pozdrav«. Jože predlaga med kratkimi koktajli »hmeljarsko princeso«, med dolgimi pa »auroro«. Pokusitel!

Zdrava prehrana družine

UVOD

Svet je bogat, vendar svojih bogastev marsikje ne uporablja pravilno.

Milijon ljudi je slabo hranjenih in trpe lakoto. Ob tem se kažejo še bolezni zaradi pomanjkanja vitaminov. Pomanjkanju vitamina A – sledi oslepitev in tudi smrt, druge vodijo v slabokrvnost, v posamezne primere golšavosti, v kretenezem in v rahitis! Nasproti temu je preobilno in neustrezno hranjenje, kar prispeva svoj delež k stalnemu naraščanju presnovnih motenj in v bolezni srca in ožilja.

O prehrani nam je danes že mnogo znanega. Tudi to, da je dobro znanje zelo pomembno za napredek človeštva, ki je v veliki meri odvisen od zdrave prehrane, in da moramo na tem področju doseči še veliko več!

Najmanj, kar moremo doseči, je to, da zmanjšamo bolezni zaradi pomanjkanja hrane.

Z bojem proti slabemu hranjenju moramo začeti že na področju vzgoje, v kmetijstvu in v politiki prehranjevanja. Hkrati moramo poskrbeti za zdravstveno varstvo.

Vsako med nami se lahko dovolj pouči o prehrani in najboljših načinih, kako si varuje zdravje ter pomaga vsem članom družine, da to tudi store.

Pravilno sestavljena in uravnovešena hrana mora vsebovati vse snovi iz vseh petih skupin.

Te skupine so:

- I. meso in mesni izdelki
- II. mleko in mlečni izdelki
- III. sadje in zelenjava
- IV. škrob in žitarice – ogljikovi hidrati
- V. maščobe

Uravnovešena prehrana v celodnevni obrokih zajema dnevno 2 do 3-krat iz vseh teh skupin živil.

Dovolj energije za delo pridobimo z velikostjo obroka in s številom obrokov. Maščoba in sladkor so samo dodatki in za izboljšanje okusa.

V zadnjih 50 letih se je način prehrane zelo spremenil tudi zaradi zaposlenosti žena, zaradi delovnega časa in sploh zaradi drugega načina življenja.

Pogosto zaužijemo en obrok hrane zunaj doma na delovnem mestu, v šoli ali otroci v VVZ.

Doraščajoča mladina nujno potrebuje to prehrano, obenem jim pa moramo privzgojiti še prave prehrabene navade.

Tudi podaljšanje življenjske dobe je privedlo do spoznanj, da je važno vedeti tudi nekaj o prehrani starejših ljudi, saj s pravilno prehrano v družini lahko bistveno vplivamo na zdravstveno stanje in telesno kondicijo.

Zaposlenost lžena je privedla industrijo in trgovino na proizvodnjo in nabavo hitrih pripravljenih ali na pol

(Nadaljevanje na 8. strani)

Novosadski sejem

Letošnji 22. mednarodni jesenski sejem je bil od 1. do 6. oktobra. Zanj lahko zapišem, da je bil zelo skromen po obsegu in po ponudbi. Zanimiv je bil oddelek malega gospodarstva in združenega dela v DO Vojvodine, razstavljeno sadje in seme. Obiskovalci so sorazmerno poceni lah-

ko nakupili na sejmu vse za ozimnico. Dobra in ne predraga je bila gostinska ponudba.

Novi Sad veliko gradi, a ni več tako čisto mesto kot nekoč. Minimalna cena mestnega avtobusa je 30-dinarjev. Dobro urejene imajo kolesarske steze. Tudi hotel Novi Sad ni več to kar je bil.

Vy

ČUVAJMO SVOJ SLUH

Prof. dr. mgr. Janez Kraševac

Človeško uho je dokaj občutljiv organ in stalen ropot, eksplozije, kričanje, hrupna glasba ga utrudijo in poškodujejo. Znano je, da je samo 10 % ljudi bolj občutljivih na ropot kot ostalih 80 %, ki reagirajo normalno. Pri 10 % ljudi se torej sluh okvari hitreje, oz. že pri manjši jakosti ropota. Prav tako pa je ca. 10 % ljudi, ki so proti hrupu bolj odporni in ni zaznati okvare kljub prekomernemu ropotu ali hrupu. Za človeka je predvsem važno tisto slušno območje, ki ga uporablja v vsakdanjem življenju in poklicu, tako imenovano govorno območje med 250 do 6000 Herzov ali zračnih tresljajev v sekundi. Naj omenim nekaj praktičnih jakosti ropota v našem življenjskem in delovnem okolju. Tako je tišina, v kateri zaznavamo bitja lastnega srca označena z 0 decibelov (db). Najtišje šušljanje listov oz. radijski studio ima jakost 10 db, tih razgovor ali pa dnevni prostor, urad ali predmestno okolje 40 do 50 db. Ta ropot je tudi zgornji, ki še ne bi bistveno motil šolskega pouka, bolje pa je, da je do 30 db. Zelo prometna ulica ali pa prometno križišče ima ropota do 70 db. Vlak v tunelu ali pa motocikel v vožnji do 90 db. Sirena rešilnega avtomobila, delo v kovačnici, tkalnici do 100 db, pnevmatsko kladivo daje ropot do 110 db, reaktivno letalo na letališču pa celo 120 db. To pa že povzroči nelagodno občutek in bolečino v ušesu. Z ropotom se torej srečujemo vsepovsod, je pa različne jakosti. Še celo v času, ko se zabavamo na plesu, kjer igrajo moderni rock ansambli. Lahko si mislimo, kakšne

so okvare sluha pri teh mladeničih in poslušalcih, ki so ure in ure izpostavljeni skoro nevzdržnemu hrupu daleč nad 100 db. Na žalost to niti sami, niti drugi ne zasledujejo. Nas pa zanimajo tudi drugi dejavniki, ki vplivajo na okvare sluha. Znano je, da mnoga zdravila, nikotin, kofein pa tudi alkohol slabijo sluh poleg še drugih poklicnih vzrokov in bolezni. Klasičen, kar zgodovinski je primer s streptomycinom, ki so ga uporabili pri zdravljenju pljučne tuberkuloze.

Poleg tega so sedaj znani tudi drugi ototoksični antibiotiki in zdravnik ima na umu to pri predpisovanju zdravil. Ne smemo niti mimo mnogih, včasih na izgled nedolžnih snovi, pa naših razvad pitja kave, alkohola, da o cigareti ne govorim. Tako so škodljivi tudi salicilati, aspirin, kinin, pa soli svinca in težkih kovin, pesticidi, razna topila in laki, barve in druge kemikalije. Tudi različna sistemska akutna obolenja, gripa, nekatere infekcijske bolezni, zlasti v otroški dobi so mnogokrat vzrok oslabelosti sluha. Sladkorna bolezen, vnetja ledvic in druga utegnejo poslabšati sluh, začasno ali pa stalno. V poznejših letih nastopi tudi starostna naglušnost, motnje krvnega obtoka v možganih in notranjem ušesu, pa tudi arterioskleroza nasploh povzroči pešanje sluha. Tudi razna degenerativna obolenja, kot otoskleroza sama po sebi, brez našega hotenja in napak povzročijo izpad sluha. Ne moremo tudi mimo čedalje pogostejših poškodb lobanje in možgan. Popravljanje oslabelega sluha, če je le možno, je torej pred-

vsem odvisno od vzroka, pravilnega pristopa k zdravljenju in odpravljanju napak in pravočasno preprečevanju. To preprečevanje slušnih okvar pa je lahko individualno ali pa splošno. Individualna zaščita je predvsem v primernem čuvanju našega sluha proti raznim nepotrebni razvadam v uživanju slušnemu aparatu škodljivih snovi. To še posebej takrat, ko ugotovimo že načel sluh. Čim manj se izpostavljam nepotrebni ropotu in hrupu, preglašni glasbi, ropotu motorjev z do konca odprtih plinom. V kolikor pa že moramo biti izpostavljeni, pa si naredimo odmore in se vsaj začasno odstranjemo. Kot mejo negativnega vplivanja na sluh smatramo jakost 85 db. Tu pa je razlika. Občutljivost je manjša pri nizkih frekvencah, kjer manj škodi ropot 100 db, kot pa v visokih frekvencah 80 db. Tudi pozitivna zakonodaja o zaščiti pri delu dovoljuje izpostavljenost od 85 do 90 db skozi 8 ur. Čim večji je ropot, tem manj časa je lahko delavec izpostavljen. Tako pri ropotu 105 db le eno uro na dan, pri 115 db pa manj kot četrt ure. Zavedati se moramo, da mnogi na delovnem mestu niso toliko izpostavljeni škodljivostim ropota, pa zato veliko bolj doma, ko delajo s stroji, motornimi žagami, polirnimi stroji in pod., pa vse to brez osebnih zaščitnih sredstev. **Povsod, ne samo na delovnem mestu, moramo čuvati svoj sluh!**

Imamo osebna zaščitna sredstva, obstoji pa tudi splošna zaščita in preventiva. Torej, že pri sprejemu v delovni proces, kjer bo delavec izpostavljen ropotu, je potrebno opraviti preiskave sluha in ugotoviti delovno sposobnost za tako delovno mesto. Že to je preventiva. Klinične raziskave so pokazale, da je napredovanje slušne okvare zaradi ropota pri tistih, ki so nastopili tako delo po 30 do 40 letu starosti hitreje kot pri mlajših. Vprašanje, ki se pojavi, so tudi potrebe po kontrolnih pregledih sluha tekom delovne dobe v kateri je prizadeti izpostavljen prekomernemu, škodljivemu ropotu. Menijo, da je okvara sluha zaradi ropota po 12 do 14 letih delovne dobe v ropotu že maksimalno izražena in napreduje še v obliki starostne naglušnosti. Ko govorimo o ropotu, kot vodilnem dejavniku slušne okvare, je borba proti temu v utišanju proizvodnih strojev, izolaciji tal in sten, predelnih stenah med posameznimi povzročitelji hrupa, uporabi snovi v te namene, ki zvok vpijajo, primernem izboru tako izolacijskih, kot gradbenih materialov. Pri osebni zaščiti uporabimo ušesne čepe iz posebne »švedske« vate, plastike, gume. Dosežemo zmanjšan vpliv ropota na sluh do 20 db tudi pri ropotu v okolju nad 100 db. Pri tem moramo upoštevati nekoliko zmanjšano možnost kontakta z okolico, ko imamo zamašena ušesa, kvaliteto čepov, primerno vzdrževanje teh čepov in vate ter slušnih vodovodov, komoditeto tistega, ki jih uporablja, in tudi ekonomičnost teh pomagal, saj so zelo poceni. Bolj

kompletna, pa tudi manj privlačna je nošnja ščitnikov za sluh v obliki naglušnikov, ki jih vidimo pri delavcih na letališčih. S temi zadušimo ropot, ki prihaja v naša ušesa do 30 db. Poznamo tudi zaščitne čelade, ki praktično ne zaščitijo le uho, temveč celo glavo.

Ne morem pa mimo medicinskih ukrepov preprečevanja slušnih okvar in zdravljenja, kot: vitaminska terapija, pospeševanje krvnega obtoka skozi prizadeto notranje uho, regeneracija slušnega živca, boljše preskrbe slušnega organa s kisikom, odstranitvijo vseh ototoksičnih snovi v hrani, pijači in okoliščini itd. Seveda, da ima popravljanje našega sluha tudi moderne tehnične prijeme v moderni elektroniki, v obliki slušnih aparatov, amplifikatorjev imenovanih. Obstoje v obliki žepnega aparata pri močnih oglušlostih, pa do zaušesnih aparatov, tudi v obliki lastnih sponk, v obliki očal in ušesnega vtiča. Na koncu nekaj o škodljivosti ropota na psihofizično kondicijo. Ropot lahko povzroči občutek nemira, glavobol, nespečnost, organske težave z želodcem in prebavo, pa celo depresijo. Privede tudi do napak pri delu, do poškodb zaradi nepazljivosti, slabše kvalitete proizvodov. Tudi težave z žiljem in srcem je lahko vzrok v neprimernem ropotu. Tako so registrirali zvišano produktivnost tkalcev ob zmanjšanju ropota od 96 na 80 db. Pri izboljšani zaščiti pisarniških prostorov so se celo strojepisne napake zmanjšale za 29 %, pri računalniškem delu pa kar za 53 %. Zato je potrebno še mnogo napora s strani urbanistov, varnostnih inženirjev, tehnologov in higienikov in seveda samih delavcev za zmanjšanje in odpravljanje te že stare, pa tudi sodobne nadloge.

ZDRAVA PREHRANA DRUŽINE

(Nadaljevanje s 7. strani)

pripravljenih jedi. Pri tem sodeluje vrsta strokovnjakov raznih služb in ustanov. Saj mora biti hrana enakovredna, biološko polnovredna, obstojna in higiensko neoporečna.

Zanimajo nas v glavnem napake v načinu prehranjevanja zato da jih čimprej odpravimo!

Ob sistematskih pregledih stanja prehranjenosti so opazili na nekaterih področjih v občini, da so otroci v VVZ bolj prehranjeni kot njihovi vrstniki doma? Zakaj?

V šolskih mlečnih kuhinjah se opaža, da je potrošnja mleka v upadu na račun drugih manj vrednih živil!

Preučevanja so pokazala, da do 60 % zaposlenih med prihodom na delo ne je ali celo popije silce žganja! Tisti, ki jedo, pa v večini zaužije le 100–120 kalorij – to je kosček kruha ali skodelico bele kave. Zaželjeno bi bilo vsaj 400–500 kcl (maslo, namazi, skuta, sir, itd.).

V nekaterih področjih Slovenije je sistemski pregled pokazal 20-odstot-

no slabo prehranjenost in pri šolarjih od 3–18 leta – 3–6-odstotno slabokrvnost.

Na drugi strani ne smemo pozabiti na debelost, ki tudi negativno deluje na telesno kondicijo, in na slabo zdravstveno stanje žena!

Nepravilna prehrana ima slab vpliv na delovno storilnost, na obolevnost in odstotnosti iz dela!

Še slabše je stanje prehranjenosti kmečkega prebivalstva, kjer se le redkokdaj naredijo kontrolni zdravniški pregledi in so delovni pogoji zelo raznoliki – odvisni od razvitosti kmetije; celotna prehrana pa še v večji odvisnosti od razgledanosti in splošne poučenosti ter navad žene, ki je glavna nosilka zdravja v družini!

Tako izboljšanje prehranjenosti ni samo v rokah zdravstvene službe, temveč je odvisna od sodelovanja in načrtnega dela vrste dejavnikov – družbenih delavcev, ekonomskih dejavnikov in seveda od nas samih!

Prihodnjič Pregled sestave živil.

Anica Doler

PRIROČNA HLADILNICA

Agrina, TOZD Sadeks preurejuje v Markovcih dva razreda stare osnovne šole v priročni hladilnici. V njih bodo gobe pred transportom v našo hladilnico Celje ohladili in tako močno zmanjševali kalo. Hladilnico bodo seveda uporabljali tudi za druge sadeže.

J. M.

NOVO CELJE

Urejena družbena prehrana

Agrina TOZD Sadeks in TOK Mega sta si uredila kuhinjo in jedilnico v Novem Celju. Okusne tople malice pa kuha nova kuharica od začetka oktobra v zadovoljstvo delavcev.

Težnja Agrine je, da bi uredili kuhinjo za celo DO.

Vy

Mladinski seminar v Crikvenici

Mladina SOZD Hmezad je organizirala v Hmezadovem počitniškem domu v Crikvenici tridnevni seminar za predsednike OO ZSMS iz delovnih organizacij. Udeležili so se ga številni mladinci.

Na dveh okroglih mizah in na zaključku seminarja smo sprejeli naslednje sklepe:

– predsedniki OO se v večini primerov ne zavedajo odgovornosti svoje funkcije in je ne opravljajo do-

volj odgovorno (preredki sestanki, informacije ne prehajajo do mladincev in obratno, OO so brez programov dela, KK ZSMS SOZD Hmezad in OK ZSMS Žalec nista obveščena o delu OO po DO)

– predsednike, ki svoje funkcije ne opravljajo dovolj odgovorno, je potrebno opozoriti, v skrajnem primeru tudi zamenjati

– sekretarji DO so se dolžni zanimati za delo OO ZSMS in predsednikov in ga redno spremljati

– predsednikom OO je potrebno omogočiti nemoteno opravljanje funkcije, ki so jo sprejeli

– izboljšati moramo informiranje med KK in OO ter znotraj OO

– izboljšati povezanost med OO

– sklicali bomo problemsko konferenco aktivov mladih združnikov

– izboljšati je potrebno povezavo med DPO

– izboljšati udeležbo na sestankih OO

– na sestankih naj se obravnavajo konkretni problemi mladih v DO. Le tako bodo mladi obravnavali organizacijo kot svojo in se vključili v njeno delo.

– znanje, pridobljeno med procesom izobraževanja, se v nekaterih okoljih s težavo prenaša v prakso. Stalno bi bilo potrebno zbirati in obravnavati predloge za izboljšavo delovnih postopkov, organizacije dela in podobno

– izbiri mentorjev pripravnikom je potrebno posvetiti več pozornosti

– proizvodno delo med procesom izobraževanja ni dobro organizirano in dijake ne usposobi dovolj za kasnejše delo, pa tudi premalo ga je. Programe za proizvodno delo je potrebno dodobra pregledati in po potrebi spremeniti in posodobiti.

– odnos do dela in delovnih sredstev ni zadovoljiv. OO morajo ta problem obravnavati na svojih sestankih. Z ostalimi DPO moramo stopiti v akcijo za zagotavljanje kvalitetnejšega odnosa do dela in sredstev s katerimi gospodarimo.

– mladi niso povsod udeleženi v samoupravnih organih in če so že, niso delegirani s strani mladinske organizacije. DO morajo zagotoviti udeležbo najbolj aktivnih mladincev v samoupravnih organih.

– aktivnost v dejavnostih, ki niso neposredno povezane s proizvodnjo, je premajhna (šport, kultura. . .). Ustanovili smo kulturno sekcijo, ki bo organizirala in koordinirala kulturno dejavnost na nivoju SOZD.

Okvirni program dela

– sodelovanje z ostalimi DPO v SOZD

– obiski po OO ZSMS

– organiziranje proslave ob 29. novembru, novem letu, slovenskem kultnem prazniku, 8. marcu in 1. maju

– sodelovanje na smučarskih tekmah SOZD

– obravnavanje in reševanje problemov mladih znotraj DO

– aktivno sodelovanje v samoupravnih organih

– obravnavanje odnosa do dela in delovnih sredstev in izboljšanje le tega

– organiziranje razstav in objavljanje prispevkov v Stezicah

– izvajanje programa in nalog OK ZSMS Žalec

Predsednik KK
ZSMS SOZD Hmezad
Andrej Šporin

Med živahno debato.

MLADA GENERACIJA RAZMIŠLJA

*BESEDE SO SAMO PRIBLIŽKI,
SAMO TIPALA ZA SLEPO
OTIPAVANJE NESPORAZUMNE
RESNIČNOSTI*

Nedoumljivo je razkošje krika
besedi, ki izgublja svojo ost,
očem, ki jim je molk vsakdanja slika,
drobovju, ki ga ni predrla kost!

Jaz sem zadnji, ki kriči v jeziku,
neskončno tujem cviljenju podgan:
v triumfu nem, a jasen ob umiku
sem glasba, ki zveni iz svežih ran.

A včasih, kadar ptice oslepijo
in vino zlomi prazno steno sanj,
mi v ustih nočne sline sled pustijo;

takrat sem smrt, ki hrope v suho dlan
ugodje strupa, da se v molk zgostijo
pesmi, ki bi jih izničil dan.

*UPANJE NI FILOZOFIJA SMRTI,
JE FILOZOFIJA ŽIVLJENJA*

Ponujam se, utrujen od dežja,
(ujet v razdalje, ki so zdavnaj mimo)
rokam, pribitim na skelet neba,
besedam, skritim v razdivjano plimo.

Kot starec sključen, med zveri izgnan,
se plazim mimo tistih, ki molčijo,
ko klin strasti razkolje dlan,
da ustnice v prezir okamenijo.

Negibna matil zate hranim zvok,
ki je oplajal, kar se danes ruši:
le vate, pesem, tkem svoj smeh in jok
hvaležen sencam, ki po smrtni suši
s krvjo napolnijo vsak tvoj obok,
da zaspri otrok, zaprt v duši!

DANI B.

*PŠENIČNO ZRNO MORA
UMRETI, DA IZ NJEGA VZKLIJE
ŽIVLJENJE*

Gledala sem te,
kako hlataš za zrakom,
ko te je požirala ta kala reka.
Nisem mogla stran,
ko se je pesek zažiral
v tvojo izgubljeno dušo.
Bosa sem bredla vanjo
in ti ponudila dlan.
Oslepljen je nisi našel.

Dotaknila sem se je z ustnicami.
Požirek za požirkom se je izgubljala v
mojem telesu.

Kleče si se splazil na breg
in vstal.
Videla sem te samo še v hrbet,
ko si odhajal in se nisi ozrl,
na tvojo obleko
pa se je še vedno lepil pesek.

Počasi kot polž
mi leze iz ust ta tvoja kalna reka,
z vsakim izpljunkom
izpljunem tudi del tvoje zapuščine.
Stojim v strugi,
breg je predaleč, da bi se rešila.
Ne morem drugače, preutrujena sem.
Čakam v njej,
da se napolni in
me okrvavljen s krvjo izgubljenega človeka
potegne v svoje globine.

Ko bom tvoja,
ti kalna reka,
takrat prestopi bregove!

Zakaj bi dovolili »ljudje«,
da bi človek lahko živel?

raztrgajte ga,
vi, ki niste vredni,
da bi se vaši gnili zobje
zagrizli v njegovo telo.
Slabo vam bo!
med bruhanjem boste izpljunili
del vaše drobovine
in upam
tudi del vašega srca.

MARTA S.

ČE GREMO IZ SEBE IN PRISLUHNEMO ČLOVEKU, SVETU IN TISTEMU, KAR SPOZNAMO ZA VREDNOTO, LE TAKRAT VEMO, ZAKAJ ŽIVIMO

Robinson

rada bi živela s teboj
na skrivnostem samotnem otoku

tesala bi lesene kanuje
ki bi nikoli nikamor ne odpluli
in iskala bi črnega Petka
ki bi ga imenovala Sonce

če bi ga našla
lovila bi srne in kosmate divje medvede
v nočeh
bi z luno
iskala krvave sledi ranjenih kojotov
in najine puščice

bi bile vsak hip pripravljene
na strel
ko bi pomorila

vse živo
na skrivnostnem samotnem otoku
bi sedla ob ogenj

da bi se pogrela
in rdeči zublji bi tiho prasketali v temo

če se bom
jutri prebudila na tvojem
skrivnostnem otoku
se ne bom nikoli več vrnila.

Šla bom
nekam daleč bom šla
pretesne so te ulice
pretemna so ta okna
asfaltne ceste so umazane

zato bom šla
šla bi
in
hodila bi po tratih
kjer spijo samo moje sanje
v hipu bi se prebudile
ko bi zaslišale korake
šla bi
in
natrgala polno naročje marjetic
-večna je njihova barva-
šla bi
in
hotela bi ujeti rumenega metulja
šla bom

nekam daleč bom šla
toliko je različnih obrazov
toliko besed in korakov
toliko dreves zaprašenih
toliko dlani zapuščenih

zato bi šla
nekam daleč bi šla
tja
nekam daleč
bom vedno želela oditi

pehaš me zdaj v to
zdaj v ono resničnost
ti moj bog
da mogel ugnati bi mojo sebičnost
sanje zapreti v medvedji brlog

po vseh oceanih
in daljnjih deželah plavajo moje misli
in želje
ti jih teptaš in preganjaš
čeprav je vsak drobec najlepših
vedno izsanjan le zate

rada bi v praznik
vsakdan spremenila
cvetje pred tvoje noge položila
ti

moj
bog
je mogoče
moj
bog
da te že vse svoje življenje
napačnega
častim

GITA

Hočem prostost,
da pijem iz nje čaše
novo življenje,
okronano s srečo
prihajajočih dni.
Na ustnicah neizgovorjeno ime
ostaja le pozdrav
z okna
odhajajočega vlaka.

Odhajajočega v tuj svet
daleč od gora
in lepote.
je v tvojih očeh
prošnja za vrnitev,
v nalivu
pозnega popoldneva.

Odhaja vlak
na svojo dolgo pot,
odhaja,
vnil se ne bo.

Breskve ob reki
v senci stare hiše,
trenutki strahu.
Tam stoji človek,
osamljen
in njegova domišljija,
od sonca razgreto kamenje
gori še dolgo v temi,
za zidom se oglašajo sova
prodorno, v tišini
le slutnja še kaže,
kje je izginilo sonce.

Oko žari kot sonce,
svet kaže svojo podobo
v ogromni pomaranči,
glava je kot zvon,
telo pa kaže udarce čustev.
Pot, katere konec
je za naslednjim ovinkom,
se vedno bolj stimo spuščajo.

Drvim v prepad,
brez možnosti za rešitev.

Solze mi preprečujejo,
pogled na sonce.
Padajo kot dež,
ne vem zakaj jočem,
mogoče zaradi sebe.
Žarek svetlobe,
je ustvaril v očeh
majhno mavrico.

RENO

ČLOVEK JE POPOTNIK, JE MOST – NE CILJ

Praviš, da si sama.
Sama?
Ti?
Ko sem z mislimi ves čas pri tebi.
Kaj ne čutiš,
kako milo in tiho te božajo,
da bi te ne zbudile?
Ne slišiš,
kako ti med vzdihni šepetejo,
kako jokajo?
Zavračam me.
Zakaj moram skoprneti po tebi?
Zakaj mora sonce sijati na to kruto zemljo?
Zakaj mora slavček iskati svojo družico?
Toda zemlja bo usahnila,
ko je sonce ne bo več gredo,
slavec bo umrl,
ko je ne bo mogel priklicati.

V zemlji
so steklene dvorane.

Tu
plešejo
po glasbi črvov!

Zakaj si pozabila
na mrtve?

Tudi oni so
dobri ljubimci.

Gledam v strop,
pa ga ne vidim –
vidim sebe.

Hočem biti pameten,
pa sem neumen.
Rad bi govoril resnico,
pa lažem.

Rad bi pisal,
a sem len.
Rad bi videl laž,
a vidim resnico.

To sem pač jaz.

EDI A.

ČLOVEK JE BITJE, KI USTVARJA, IŠČE, NI ZADOVOLJEN S TISTIM, KAR JE DOSEGEL, KAR TRENUTNO JE. HOČE BITI TISTO, KAR ŠE NI

Tvoj korak se ne ustavi,
ko greš mimo mene.
Tu si. Ne morem te umoriti.
Še vedno si morje,
v katerega sem vigla svoje sanje.
Ti si val
in jaz sem skala.
Čeprav boš odhajal,
bom vedno čutila tvoje izgubljene pene.
Vračal se boš,
vsak tvoj poljub strastnega vala
bo puščal brazgotine.

MARTA S.

Kolektiv ni velik samo po številu zaposlenih in višini materialnih sredstev, ampak tudi po skrbi za osebni in družbeni standard svojih delovnih ljudi.

IN MEMORIAM

MARIJA JE DOTRPELA

Čeprav smo vedeli, da je težko bolna, nas je presenetila vest o smrti naše MARIJE KRAJNC. Še vedno je marsikdo od nas upal, da se bo vrnila v kuhinjo, kjer nas je kljub hudi bolezni, ki jo je prenašala dolga leta, vselej prijazno postregla.

Rodila se je 16. 1. 1922 v Mali Brezi pri Dobrni, od koder se je preselila v Žalec. Bila je mati dveh otrok in samohranilka.

V naši delovni organizaciji je bila zaposlena od 15. 5. 1975. To je bila njena prva zaposlitev in žal tudi zadnja. Sprva je delala kot čistilka, nato pa kot delilka hrane štiri ure dnevno, ker ji zdravje ni več dopuščalo polnega delavnika.

Vestno, prizadevno in prijazno sodelavko bomo ohranili v trajnem spominu

Sodelavci DO Agrina

Celje

Gradbišče na Trgu V. kongresa.

Na Trgu V. kongresa, kjer je do začetka 1979. leta stala velika poslovna in stanovanjska zgradba, v kateri sta imeli svoje prostore Ljubljanska banka ter podružnica ČGP Dela in ki je bila po eksploziji plina tako močno poškodovana, da so jo morali porušiti, je že nekaj mesecev živahno gradbišče, ki ga napolnjujejo delavci Ingrada in Gradisa. Tu zdaj po naročilu Samoupravne stanovanjske skupnosti gradijo novo poslovno stanovanjsko poslopje, v katerem bodo znova prostori enote Ljubljanske banke Splošne banke Celje in dvajset enoinpolsobnih stanovanj. Na predelu proti tržnici pa naj bi bila primerna živilska trgovina, morda delikatesa ali kaj podobnega. Po predračunu naj bi nova stavba, ki bo ohranila staro pročelje, veljala okoli 350 milijonov dinarjev, dela pa naj bi končali do avgusta prihodnjega leta.

INDOK

Obraz njegov je kot nebo,
sinje njega je oko.
Ko vsaj enkrat bi me objel,
ko vsaj za roko bi me prijel.

Tako želim si ga močno,
da vselej vidi ga oko,
želim si ustnice na ustne dati,
želim se enkrat njemu vsa predati.

A morda res kriv za to je mraz,
da žalosten je moj obraz.
A kadar njega vidim spet,
spet lepši je naš svet.

Šporn

Odbor z stanovanjske zadeve SOZD HMEZAD ŽALEC na osnovi 25. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju in uporabi sredstev za stanovanjsko izgradnjo in določitvi skupnih enotnih osnov za pridobitev stanovanjske pravice in posojil za izgradnjo ali nakup zasebnih stanovanj objavlja

JAVNI RAZPIS

za dodelitev družbenih stanovanj oziroma posojil za individualno stanovanjsko izgradnjo.

Predmet razpisa so vsa družbena stanovanja, ki se bodo sprostila, oziroma bodo kupljena in vseljena do sprejetja prednostnih listov po razpisu v letu 1986.

Za individualno gradnjo, nakup pa je po planu porabe sredstev za stanovanjsko izgradnjo za leto 1985 namenjenih 27.246.000,00 din, ki so bila v enkratnem znesku vročena v LB oktobra 1985. Na osnovi te vročitve bo v letu 1985 možno med graditelje razdeliti in v maju 1986 koristiti 47.680.500,00 din.

Javni razpis velja za delavce TOZD/DS/DO, ki v smislu in na osnovi sprejetega Samoupravnega sporazuma o združevanju in uporabi sredstev za stanovanjsko izgradnjo in določitvi skupnih enotnih osnov za pridobitev stanovanjske pravice in posojil za izgradnjo ali nakup zasebnih stanovanj združujejo stanovanjska sredstva na nivoju SOZD HMEZAD ŽALEC.

Prijava na javni razpis za dodelitev družbenega stanovanja vsebuje:

- prošnjo,
- vprašalnik o stanovanjskih in drugih razmerah prosilca,
- izjavo o lastni udeležbi,
- potrdilo o delovni dobi prosilca,
- potrdilo o OD vseh družinskih članov,
- izjavo o drugih dohodkih.

Za dodelitev posojila za individualno stanovanjsko izgradnjo pa poleg gornjega še:

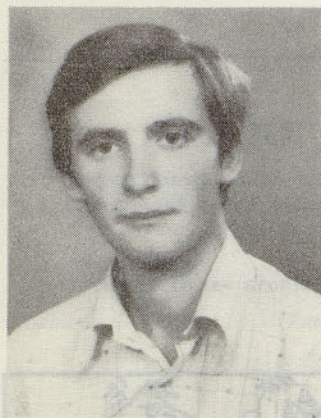
- zemljiškoknjižni izpisek gradbenega zemljišča,
- dokaz, da je prosilec lastnik stanovanja ali stanovanjske hiše (v primeru razširitve ali obnove),
- gradbeno dovoljenje ali potrdilo o gradbeni prijavi,
- predračun stroškov in
- **dokazilo, da namensko varčuje v LB** (fotokopijo pogodbe o namenskem varčevanju).

Obrazce prijave dobite in izpolnjene z zahtevanimi podatki ter ostalo dokumentacijo vložite pri referentu za kadrovske zadeve TOZD/DS/DO DO VKLJUČNO 2. 12. 1985.

Vloge, ki ne bodo vsebovale zahtevanih podatkov in potrdil ter ostalih zahtevanih dokumentov, ne bomo obravnavali, prav tako ne bomo obravnavali vlog, ki bodo prispеле po objavljenem roku.

Odbor za stanovanjske zadeve
SOZD HMEZAD ŽALEC

V SPOMIN

ŽELJKU KOSU

iz Pondorja pri Taboru

Te dni je minilo leto, ko je 17. IX. 1984 tragično preminul naš dober tovariš, prijatelj, sodelavec Željko KOS.

Željko se je rodil 16. 5. 1961 v Pondorju pri Taboru.

Vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel,
ognja prepoln, poln sil
neizrabljen k pokoju bom legel.
S. Kosovel

Tu je tudi obiskoval osnovno šolo, nakar se je na Strojni v Žalcu izučil za avtomehanika, kjer je tudi opravljal svojo službo. Vpisal se je tudi na Strojno tehnično šolo in jo ob delu uspešno končal.

V družini, kjer je odraščal, je kot najmlajši ostal doma. Kot vsak mlad človek, je tudi on imel velike življenjske cilje. Med drugimi je začel z gradnjo hiše, a kruta smrt mu je preprečila pot, podrla vse načrte.

Vsi, ki smo ga poznali, se ga bomo še dolgo spominjali kot dobrega človeka, mladincea, ljubitelja gora.

Slava mu!

Mladinci Strojne
TOZD Games

SPOMINSKI DNEVI

1. XI. 1941 - Vrhovni plenum OF je sprejel dokončno obliko programa OF - »temeljne točke OF«.
2. XI. 1952 - V Zagrebu se je začel šestdnevni 6. kongres KPJ.
7. XI. 1942 - Na konferenci Delavske enotnosti v Ljubljani, ki je združila večino slovenskega delavstva, so sklenili izdajati časopis »Delavska enotnost«.
7. XI. 1974 - V Celju se je začel 8. kongres Zveze sindikatov Slovenije.
13. XI. 1944 - Osvobodeno je bilo Skopje.
19. XI. 1944 - AVNOJ je sprejel sklep o proglasitvi Josipa Broza Tita za narodnega heroja.
25. XI. 1976 - Sprejet je bil zakon o združenem delu.
28. XI. 1820 - V Barmenu se je rodil Friedrich Engels.
29. XI. 1943 - Na drugem zasedanju AVNOJ v Jajcu so postavili temelje novi Jugoslaviji. Josip Broz Tito proglašen za maršala Jugoslavije. - Dan republike.

So ljudje, ki so bolj pasje vdani
kot psi in ki niti ne tulijo,
če so tepeni.

Dokler se lahko smeješ, se kar smeji;
nikoli ne veš, kdaj te bo minilo.

So mar mrtvi padli zaman?
Če naj svet ostane takšen, kot je,
potem so.

FOTOZAPIS

Udeleženci mladinskega seminarja v Crikvenici.

Graščino v Arji vasi obnavljajo.

Zaradi slabe domače letine je bilo dobrodošlo sladko grozdje z juga, ki so ga v Žalcu prodajali skoraj do konca oktobra.

Glasilo Hmeljarja izdaja delavski svet SOZD Hmezad Žalec – Ureja uredniški odbor: predsednik Slavko Košenina; člani: Metka Vočko, Ivan Vodlan, Eva Orač, Martina Krajnc, dipl. inž. kmet., Miljeva Kač, dipl. inž. kmet. – urednica strokovne priloge za hmeljarstvo. Vili Vybihal, kmet. inž. – glavni in odgovorni urednik – Uredništvo je v SOZD Hmezad v Žalcu, Ulica Žalskega tabora 1 – Glasilo izhaja enkrat mesečno v 5.500 izvodih – Mesečna naročnina je 50 din – Tisk AERO Celje – TOZD Grafika

V novembru bodo praznovali

60 let

Frančiška ŠERAK
Ivan JURAK
Silvo TRATAR

Čebelarska zadruga Kasaze
Celjska mesna industrija Celje
Mlekarna Arja vas

50 let

Katica BABIČ
Marija MEŽNARIČ
Danica KARAZIJA
Martin JUG
Stanislava DERČA
Štefka PEVEC
Martina KUNSTIČ

Kmetijstvo Žalec
Kmetijstvo Žalec
Kmetijstvo Žalec
Kmetijski kombinat Šmarje
KZ Savinjska dolina Žalec
Gostinstvo-turizem Žalec
AGRINA Žalec.

Čestitamo!

CENE JABOLK

Letos na plantažah ni bilo pol toliko jabolk, kot so načrtovali, tudi kmečki ekstenzivni nasadi so obrodili malo ali nič. Zato so cene za ozimnico temu primerne: zlati delišes in jonatan okrog 70.– din, jona-gold, iderede, gloster... pa okrog 100.– din.

Na trgu so mnogo dražje, okrog 160 din

Vy

DOMAČIJA

To mnogo več je kot kmetija, je več kot hiša, zemlja, vrt; je dom očetov in sinov od katerega nas loči le mrtvaški prt.

To je vonj po senu, to je iskrenje osnih trav, to je z znojem prepojena zemlja, to je mukanje pasočih krav.

Tega ne more vsakdo razumeti. Morda je to dojel le okupator, ki domačijo moral je požgati, kot jo kasneje je uničil agitator.

Zato dojeti domačijo je poseben dar. Morda zato potrebna je še kupa vina, ker je kot v tvojem srcu skrit oltar, ker je kot v tebi skrita domovina.

inž. Tine Benedičič

Vremenski PREGOVORI

Listopad

Listopada zmrzlina, je svečana ne bo; listopada južnina, bo svečana mrzlo.

Je lep, ko je Andrej 10. XI., vreme do božiča bo naprej.

Je macesen še kosmat, sneg bo šel še spat.

TEBI

ki še vedno ne moreš iz svoje kože

Ta tvoj tvoj Peter Pan na vespi sedeč po žganju smrdeč v venah pa strašno veliko heroina

ki ima krila in žuboreče potočke in trdne jeklene obročke ki

vežejo režejo žgejo vsakdanji socializem službeni birokratizem in

skozi tvoje oči osovraženi kritikizem

Ta tvoj Peter Pan ima rumene pramene na glavi luknje v ušesu v njih bingljajoči so zlati uhani

Ta tvoj pravljlični Peter Pan skora ne sodi v naš socialistični vsakdan

Gita

OGLAS

Prodaj dobro ohranjeno peč Neuroiter 3 za sušenje hmelja.

Zvone Satler
Latkova vas 51, Prebold

Celje - skladišče
D-Per

70/1985

1119851165, 11

COBISS

Če pomislim na odnose med nami, se prav čudim, da ni niti enega primera obolenja z aidsom!

HMELJAR

NOVEMBER 1985 – ŠT. 7

PRIOLOGA ZA HMELJARSTVO

Marta Dolinar, mag. biol.

VZGOJA BREZVIRUSNEGA HMELJA V SLOVENIJI

O virusih na hmelju in pomenu vzgoje brezvirusnih rastlin, smo že pisali (Hmeljar-Priloga 1984, 1,2), vendar bi zaradi aktualnosti problema ponovili nekatera dejstva, hkrati pa poročali, kako smo napredovali pri vzgoji brezvirusnih hmeljskih rastlin v Sloveniji.

Slovenski hmelj je okužen predvsem z dvema virusoma in sicer: PNRSV (prunus necrotic ringspot virus) in HMV (hop mosaik virus). Lahko je okužen še z drugimi, manj pomembnimi kot sta AMV (arabis mosaik virus) in HLV (hop latent virus). Omenjena virusa na hmelju ne kaže izrazitih znakov obolenja, pač pa na indikatorskih rastlinah. Pravimo, da sta virusa v rastlinah latentna. Obolele rastline se slabše razvijajo; dajejo manjši pridelek, manjšo količino α -kislin. Najmočnejše zmanjšujejo pridelek in kvaliteto hmelja PNRS virus, medtem ko HM virus ni zelo nevaren. PNRSV spada v skupino ILAR virusov (izometrični virus) je zelo razširjen in se nahaja v vseh hmeljarskih področjih. Vektorja ne poznamo. Po najnovejših ugotovitvah se prenaša z dotikom korenin dveh rastlin. Najde se tudi pri koprivji glavi in Angleži menijo, da bi PNRSV lahko bil drugi virus, ki z AMV povzroča nettlehead disease.

V nekaterih letih, v določenem razvojnem obdobju rastline, tudi pri nas opazimo na hmelju znake, ki bi lahko nastali zaradi obolenja z virusom PNRS. V mesecu juniju, ko so razmere za razvoj hmelja neugodne (suho in toplo vreme) se pojavijo na rastlinah navzdol krempljasti, raztrgani listi. Rastline so nekoliko zaostale v razvoju. Ko pa se razmere izboljšajo (po dežju), rastline rastejo normalno naprej.

S hmeljnim mozaikom (HMV) so okuženi bolj ali manj vsi kultivarji, v vseh hmeljarskih področjih Evrope in Amerike. V rastlinah se nahaja

navadno latenten, na nekaterih kultivarjih pa kaže znake obolenja. Prenašajo ga hmeljne uši. Na kultivarjih, ki se goje v Sloveniji, znakov obolenja s HM virusom nismo opazili, čeprav je iz literature znano, da se na nekaterih drugih sortah po svetu pojavljajo.

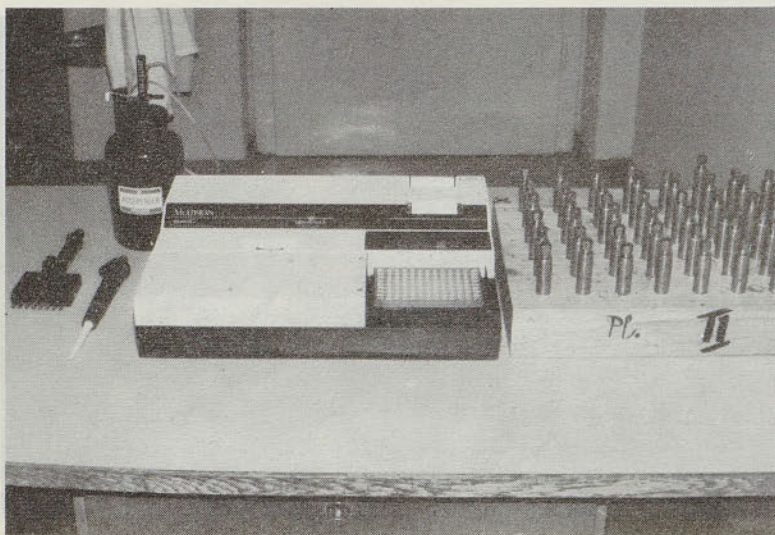
Že prve analize, ki so nam jih napravili v Hüllu (dr. Kremhellerjeva) leta 1983 so pokazale, da je savinjski golding popolnoma okužen s PNRSV in 75-odstotno s HM virusom. Pri aurori in apolonu so ugotovili ca. 10 odstotkov okuženih rastlin s PNRS. Blisk, bobek in buket so bili čisti. Kar zadeva HM virusa sta bila apolon in atlas 50-odstotno okužena, medtem, ko je bila okužba pri aurori slaba (4-odstotna). Blisk, bobek in buket so bili 20-odstotno okuženi s HM virusom. Da so A in B-kultivarji razmeroma čisti, je razumljivo, saj je znano, da so rastline vzgojene iz semena navadno čiste, kar zadeva PNRS in HM virusov. Predno pridejo novi kultivarji v proizvodnjo, traja štiri leta, med tem časom se lahko že okužijo s HMV, ki ga prenašajo hmeljne uši. S PNRS virusom je okužba manj verjetna, ker so navadno poskusni nasadi čisti brez starih rastlin. Drugače pa je v pridelovalnih nasadih, kjer navadno ne upoštevamo dveletnega kolobarja. V enem letu pa staro hmeljišče težko tako očistimo, da ne bi bilo v njem starih rastlin.

Okužba s PNRS virusom se prenaša z dotikom korenin. Prenaša se lahko tudi s sokom, npr. pri rezi, vendar je manj verjetno, ker je virus zelo labilen. Prav gotovo pa je, da ga širimo z obolelimi potaknjenci. Na ta način okužba v hmeljiščih iz leta v leto narašča in pri novih kultivarjih lahko predvidevamo, da bodo pridelki z leti manjši, če ne bomo hmeljišča zasajali z ukoreninjenci, ki ne bodo okuženi z nevarnimi virusi.

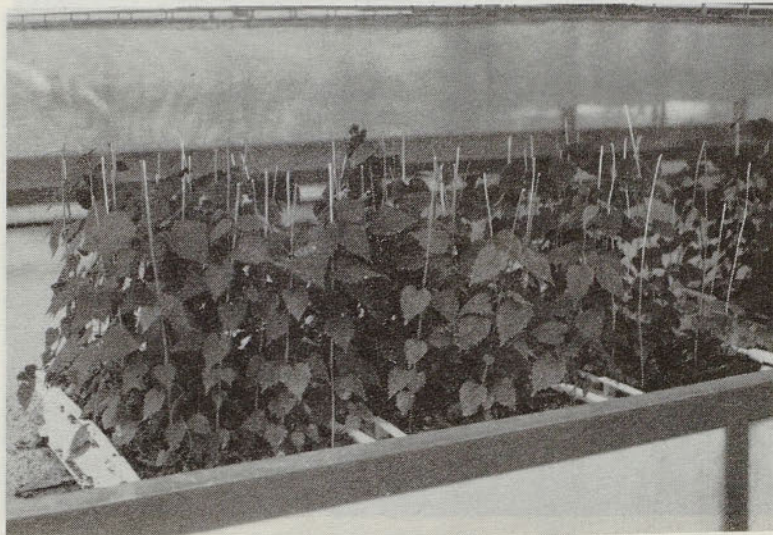
Viruse v rastlinah določamo s pomočjo Elisa metode, ki je trenutno najhitrejša in najzanesljivejša. Vendar pa so zanjo potrebne druge kemikalije, antiserumi in posebna oprema (spektrofotometer, mikropipete idr.). Leta 1984 smo si nabavili vse, kar je potrebno za Elisa teste ter osvojili metodo. Leta 1985 pa testirali na PNRSV in HMV več tisoč rastlin: brezvirusne matične rastline, selekcijski nasad pri IHP in vse kultivarje ki se goje v Sloveniji po hmeljiščih, da bi zasledovali naraščanje števila okuženih rastlin.

Pri testiranju A in B kultivarjev smo ugotovili, da je okužba od leta 1983 narasla pri vseh kultivarjih z obema virusoma. S PNRSV najbolj pri aurori in apolonu, za ca. 5 odstotkov. Kar zadeva HM virusa, pa je narasla zelo enakomerno pri vseh kultivarjih, morda nekoliko manj pri aurori, najbolj pa pri atlasu (5 do 7 odstotkov). Okužba s PNRS virusom sicer počasi narašča, a vztrajno, s HMV pa hitreje, ker ga prenašajo uši. Potek reinokulacije v brezvirusnih nasadih je podoben. Na naraščanje okužbe s HM virusom ne moremo odločilno vplivati, medtem ko ponovno infekcijo s PNRSV lahko omejimo na minimum, če upoštevamo navodila pri napravi in obdelavi nasada. Zaradi tega se v svetu že kaže tendenca, da bi HM virus v rastlinah zanemarili, oziroma ga tolerirali. Tudi mi smo že opazili, da težko preprečimo okužbo rastlin s HMV v rastlinjaku, ker ga zelo težko tako izoliramo, da se v njem sploh ne bi pojavile listne uši.

Ker je savinjski golding najbolj okužena, a še vedno perspektivna sorta, smo se odločili, da ga »očistimo« virusov. Z brezvirusnim savinjskim goldingom predvidevamo, da bomo dobili večji pridelek in boljše kvaliteto, če upoštevamo uspehe, ki so jih dosegli hmeljarji drugod po svetu.

Oprema za določevanje virusov v rastlini (Elisa test)

Prve brezvirusne hmeljne rastline iz meristerme vzgojenih matičnih rastlin

Pomembno pa ni samo zvišanje pridelkov, dobi-li bi tudi čiste nasade, ki smo jih v zadnjem času pripravili. Zaradi interesa trgovcev in da bi ohranili tradicijo savinjskega goldinga, je pomembno, da ohranimo savinjski golding v čistih nasadih. Hkrati pa moramo obdržati določeno površino nasadov posajenih s savinjskim goldingom, da bomo lahko prodajali tudi nove kultivarje.

Brezvirusne rastline je moč dobiti na več načinov: najenostavnejše je, da stestiramo veliko število rastlin na določene viruse ali skupino virusov. Navadno je v veliki množici rastlin moč dobiti eno, ki je brez nevarnih virusov. Take rastline izoliramo v rastlinjaku in razmnožimo. Na ta način bi mi lahko izbrali brezvirusne rastline med A in B kultivarji, za katere vemo, da niso okužene. Ker je savinjski golding že stoodstotno okužen, smo morali izbrati drugo pot. Znano je, da virusi ali drugi patogeni niso prisotni v rastnem tkivu (meristemu) oziroma rastnem vršičku.

To tkivo na rastnem vršičku odrežejo in na ustreznih hranilnih medijih vzgojijo rastlino. Da je rezultat še zanesljivejši rastline »obdelajo« še s toplotno terapijo. Izpostavijo jih ustrezen čas na temperaturo 35 do 40 °C, ki jo rastline prenesejo, za viruse pa je smrtna. Ta postopek pridobitve brezvirusnih rastlin je zanesljivejši, ker so odstranjeni vsi virusi, ki bi lahko bili v rastlini.

Približno 100 brezvirusnih rastlin savinjskega goldinga so nam vzgojili v Biologische Bundesanstalt, Braunschweig, da bi pridobili na času. Iz teh smo letos uspeli v rastlinjaku pridobiti približno 600 brezvirusnih matičnih rastlin savinjskega goldinga. Te rastline ostanejo v rastlinjaku pod bolj ali manj »sterilnimi« razmerami in so stalno pod nadzorstvom, kar zadeva okužbo z virusi. Pripravljene so za hitro razmnoževanje z zelenimi deli. Metoda razmnoževanja z zelenimi deli imamo osvojeno in upamo, da bomo leta 1986 napravili večji nasad brezvirusnih rastlin, kjer bomo zasledovali razvoj in primerjali pridelke z nasadom, ki bo zasajen s standardnimi potaknjenci. Če bi začeli razmnoževati s »polno paro«, bi pridobili leta 1986 lahko ca. 20.000 rastlin brez virusov.

Omenili bi še, kako mora imetnik brezvirusnih rastlin ravnati z njimi in upoštevati nekatera pravila v Halleratau-u.

Kupec dobi za brezvirusne rastline, ki so željeno razmnožene iz matičnih rastlin v rastlinjaku, certifikat A, ki je garancija, da so rastline brez ilar virusov. To je skupina virusov, kamor spada PNRSV. Rastline mora posaditi v čist nasad, brez starih rastlin. Nasad mora biti v celoti posajen z brezvirusnimi rastlinami. Zdrave rastline pa oddaljene od okuženih najmanj tri metre. Hkrati pa morajo hmeljarji upoštevati

priporočila glede obdelovanja. Vsa opravila morajo najprej izvesti v brezvirusnem hmeljišču, nato pa v okuženem. Po delu v okuženih nasadih razkužijo stroje in čevlje. Prvoletnik ne obirajo, da so rastline krepkejše. Kasneje pa obirajo hmelj ločeno od okuženega. Če hmeljar z nasadom tako ravna, lahko prodaja iz njega sadike. Prej pa mora biti približno 5 odstotkov rastlin testiranih na viruse. Če niso ugotovili niti ene rastline okužene s PNRS virusom, dobijo sadike certifikat B.

V hmeljarskem področju Tettang so izbrali drugo pot pri pridelovanju brezvirusnih rastlin. (Moramo omeniti, da imajo najstarejši brezvirusni hmeljski nasad v Evropi). V brezvirusnem nasadu – tudi ta je testiran na PNRS virus – naberejo sadike. Vendar ne standardne kakršne uporabljamo za razmnoževanje, temveč uporabijo vse poganjke in roparje, ki jih razrežejo na koščke z enim vencem oči. Te posadijo enako kot krompir v brazde v posebnem nasadu, ki ga skrbno obdelujejo in negujejo. V jeseni izgledajo rastline kot ukoreninjenci. V ukoreninšču testirajo približno 5 odstotkov rastlin na PNRS virus. Te rastline bi nekako odgovarjale sadikam, ki dobijo v Halleratau-u certifikat B. Tako razmnoževanje je preprosto in hitro, saj dobijo iz ene matične rastline po 30 do 50 rastlinic, ki jih posadijo v poseben nasad z dobro zemljo in oskrbo negujejo.

Milan Dolinar, dipl. ing. agr.

TEKMOVANJE ZA VISOKE PRIDELKE HMELJA V LETU 1984

Ob praznovanju dneva hmeljarjev 10. avgusta, so v dvorani Hmezad v Žalcu bila podeljena priznanja najboljšim hmeljarjem na dosežene uspehe v letu 1984. S tem razširjenim sestavkom želimo osvežiti imena, ki so bila v javnih občilih že predstavljena in dopolniti z dejstvi, ki na podelitvi niso bila izrečena. Predvsem gre tu za razširjene podatke o pridelkih, ki so bili zbrani in bi bila škoda, če hmeljarji z njimi ne bi bili seznanjeni.

V pričakovanju, kakšen bo dokončen obračun letošnjega pridelka (1985 op. p.) nam bo v veselje ponovno osvežiti uspehe v letu 1984. V spominu so nam sami rekordi, tako po skupnem pridelku 4470 ton, po največjem povprečnem pridelku na hektar, po dobri kemični kakovosti, a na žalost slabi trgovski kakovosti. Sicer nas slaba trgovska kakovost tepe že nekaj let nazaj, tako da po tej plati izgublamo sloves v svetu. Na njivi pridelan hmelj je bil izjemno lep in

zdrav, razen atlasa, ki ga je zdelala suša. Trgovsko vrednost poslabša že z nepravilno nastavitvijo obiralnih strojev – od tod zdrobljenost in primesi – s slabim prebiranjem na iztočnem traku, z neprimernim sušenjem in z basanjem ob nepravilni vlagi.

Zato smo se v l. 1984 odločili, da še bolj zaostriamo kriterije za nagrade. Tako smo za vsak odstotek, ki ni bil 1. vrste, odšteli 8 kg/ha, v letu 1984 je bila ta »kazen« samo 5 kg/ha. Pa še drugo novost smo uvedli: tisti tekmovalci, ki ne dosega 90 odstotkov 1. in 2. vrste izpade iz konkurence. Ostali pogoji so ostali nespremenjeni. Ponovimo jih na kratko:

– posameznik – kooperant mora imeti skupaj nad 1 ha hmeljišč. Tekmuje pa z vsako sorto posebej, priznana škoda po toči in viharju se ne upošteva, če je ta nad 10 odstotkov, izpade iz konkurence; tekmuje s sortami savinjski golding, aurora in atlas.

– DO, OZD, TZO, PE, DE tekmuje s skupno količino, ne oziraje se na sorto na nad 10 ha pridelovalnih površin ob enakih pogojih.

Za nagrade smo v l. 1984 pripravili posebej izdelane vrče. Tako prvonagrajeni v vsaki konkurenci prejme kristalni vrč, za drugo mesto keramični vrč vsebine en liter, za tretje mesto tudi keramični vrč vsebine pol litra. Poleg tega dobijo še zlato, srebrno in bronasto plaketo in pisмено priznanje.

Nagrade za **savinjski golding** so v l. 1984 prejel:

1. Ribič Ivan iz Zg. Roj TZO Šempeter, ki je po odbitku 64 kg/ha, kljub temu ostal na prvem mestu, je pridelal 2380 kg/ha, brez odbitka pa je pridelal 2444 kg/ha.

2. Gajšek Viki iz Drešnje vasi, TZO Petrovče, ki je iz 6. mesta po dejansko pridelanem hmelju 2307 kg/ha brez odbitka pristal na 2. mestu.

Savinjski golding

Aurora

3. Puncer Jože iz Sp. Gorč TZO Braslovče je z 2363 kg/ha oddanega hmelja, kljub odbitku 68 kg ostal na 3. mestu. Njim sledijo
4. Pikl Jože iz Zg. Roj TZO Šempeter (8) 2288 kg/ha
5. Serdoner Ivan iz Zg. Grušovelj (5) 2280 kg/ha
6. Povše Ivan iz Podloga TZO Šempeter (9) 2275 kg/ha
7. Uratnik Edo, Vida iz Braslovč TZO Braslovče (2) 2270 kg/ha
8. Jurak Jože iz Šešč, TZO Prebold (11) 2265 kg/ha

Novi križanci obljublajo še večje in kvalitetnejše pridelke

9. Stepišnik Albin iz Trnave TZO Trnava (12) 2257 kg/ha
10. Podlunšek Jakob iz Ločice TZO Polezla (4) 2332 kg/ha itd. do 61. mesta.

Številke v oklepaju pomenijo mesto, ki ga je zasedel brez odbitka za poslabšano kakovost, dosežen pridelek pa že po odbitku.

Nagrade za **auroro** so v l. 1984 prejeli:

1. Brežnik Franc iz Podloga TZO Šempeter je brez odbitka in pomikanja po lestvici dosegel 3130 kg/ha prvovrstnega hmelja.
2. Povše Ivan iz Podloga TZO Šempeter je pridelal 3044 kg/ha prvovrstnega hmelja, izpodrnil je enega tekmovalca.
3. Puncer Jože iz Sp. Gorč TZO Braslovče se pojavlja danes drugič na odru, pridelek je 3036 kg/ha aurore (3. v konkurenci savinjskega goldinga). Njim pa sledijo:

4. Rojnik Ivan iz Glinj TZO Braslovče (5) 3010 kg/ha
5. Pikl Jože iz Zg. Roj TZO Šempeter (7) 2994 kg/ha
6. Korent Ivan iz Ložnice TZO Gotovlje (2) 2965 kg/ha
7. Rojnik Jože iz Poljč TZO Braslovče (6) 2962 kg/ha
8. Bobič Leopold iz Zg. Roj TZO Šempeter (11) 2939 kg/ha
9. Ribič Ivan iz Zg. Roj TZO Šempeter (10) 2891 kg/ha
10. Brinovec Ana iz Gotovelj TZO Gotovlje (8) 2885 kg/ha

Nagrade za **atlas** so v l. 1984 prejeli:

1. Sopotnik Franc iz Šešč, TZO Prebold je po odbitku 80 kg pridelal 2141 kg/ha hmelja in se pomaknil iz 4. mesta navzgor.
2. Jurak Jože iz Šešč, TZO Prebold je po odbitku 244 kg pridelal 2112 kg/ha atlasa, je po odbitku ostal na istem mestu.
3. Povše Ivan iz Podloga, TZO Šempeter je danes drugič na odru (2. v konkurenci aurore) in je po odbitku 395 kg pridelal 1993 kg/ha hmelja, ki je bil brez odbitka na 1. mestu.
4. Napotnik Viktor iz Podloga, TZO Šempeter (3) 1961 kg/ha
5. Uršič Anton iz Dolenje vasi TZO Prebold (9) 1849 kg/ha
6. Gajšek Drago iz Latkove vasi, TZO Prebold (8) 1765 kg/ha
7. Rotovnik Miro iz Gotovelj, TZO Gotovlje (6) 1764 kg/ha
8. Žagar Rado iz Šešč, TZO Prebold (7) 1758 kg/ha
9. Stepišnik Albin iz Trnave, TZO Trnava (5) 1705 kg/ha
10. Šalej Ivan iz Dolenje vasi, TZO Prebold (10) 1503 kg/ha itd. do 17. mesta.

Kot posebnost v konkurenci atlasa je Uršič Anton, ki edini ni imel odbitka zaradi poslabšane kakovosti. Odbitki so bili zelo različni, do največ 451 kg/ha, ker je bilo samo 43,6 % prve vrste.

Nagrade za **družbeni sektor in TZO v l. 1984**

1. HMEZAD Žalec, TOZD Petrovče, PE Drešinja vas, vodja enote Kuder Anton je pridelala po odbitku 328 kg/ha 2256 kg/ha hmelja, brez odbitka pa kar 2584 na 84 ha hmelja.
2. SVLKK Jeruzalem Ormož, vodja enote Ozmec Janko, je pridelal po odbitku 77 kg 2098 kg/ha na površini 31 ha in je prispel na to mesto iz 5. mesta.
3. HMEZAD Žalec, TOZD Petrovče, DE Petrovče PE Arja vas, vodja enote Bogatin Ivan je pridelal po odbitku 328 kg še 2098 kg/ha hmelja, in se ni pomikal po lestvici.

Drugo in tretjevrščeni enoti sta po izračunem pridelku dosegli enak rezultat, drugo mesto pa je pripadlo po športnem pravilu zaradi

boljšega količnika Ormožu. Le za 1 kg slabši od drugo in tretjevrščnih pa je:

4. KK Ptuj, TOZD Dravsko polje, DE Turnišče (2) 2097 kg/ha
5. HMEZAD, TOZD Petrovče DE Celje, PE Šmarjeta (4) 2008 kg/ha
6. KZ Savinjska dolina, TZO Šempeter (9) 1969 kg/ha
7. Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo, Žalec (14) 1914 kg/ha
8. KZ Savinjska dolina TZO Braslovče (8) 1900 kg/ha
9. KZ Savinjska dolina TZO Gotovlje (12) 1856 kg/ha
10. KZ Savinjska dolina TZO Prebold (16) 1847 kg/ha itd. do 24. mesta

Iz konkurence je izpadlo 6 tekmovalcev, ki so imeli več kot 10 % hmelja 3. in 4. vrste, precej jih nismo niti vključili v konkurenco, ker jih je pridelala toča. Več kot 90 % 1. vrste sta imela samo Inštitut Žalec in Ormož. Največji odbitok pa je bil 454 kg za samo 43 % 1. vrste.

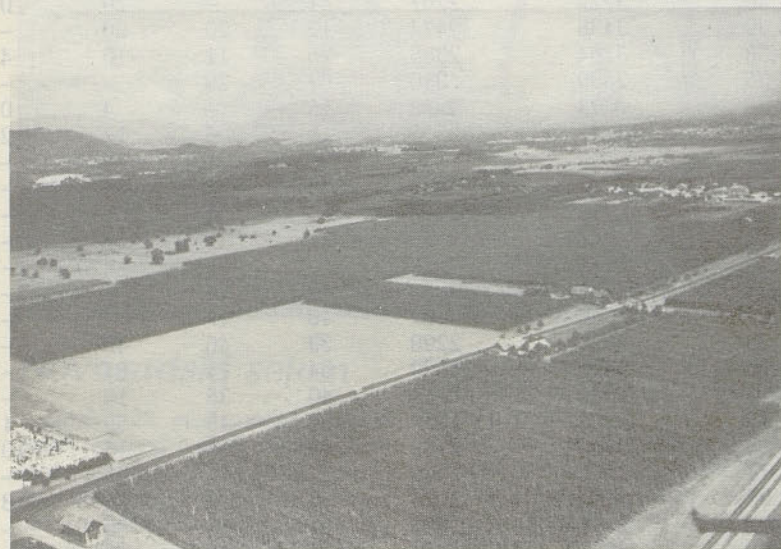
Za skupinske nagrade razmišljamo, da bi v prihodnje tudi zanje spremenili metodo določanja vrstnega reda in sicer tako, da bi za savinjski golding upoštevali večji faktor, približno tako, kot je diferencialna cena zanj, da bi se bolj približali realnosti. S tem bi zmanjšali prednost tistim, ki imajo malo savinjskega goldinga v sestavi sort.

Glede na to, da je bilo potrebno zbrati precej podatkov, preden so se izluščili najboljši v posameznih konkurencah smo se odločili, da prikazemo v tabeli »skupni pridelek in dosežena mesta v letu 1984« tudi podatke za vse ostale udeležence tekmovanja, ki v predhodnem besedilu niso navedeni. Menimo, da bo prišlo prav vsakemu udeležencu, da bo videl kje se nahaja, podatki pa so tako zbrani za kasnejše generacije.

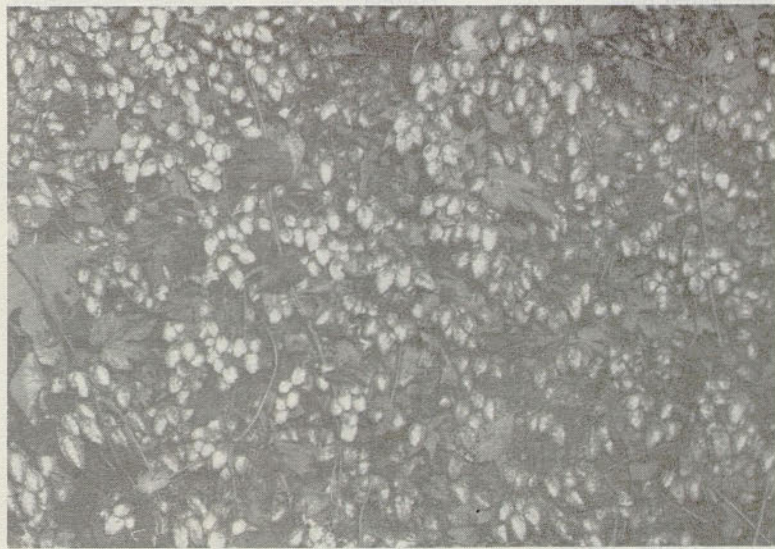
Za vrstni red vpisanih v tabeli smo izbrali površine pod hmeljem, čeprav bi lahko tudi po kakšnem drugem kriteriju npr. največji skupni pridelek ali najvišji povprečni pridelek. Zato so ti podatki navedeni v naslednjih kolonah. Žal si nismo drznili zaradi preobširnosti tabele razčleniti površine in pridelek po sortah, zato pa so zadnje tri kolone prikaz doseženega mesta za posamezno sorto, kjer so že upoštevani odbitki, torej za vsak odstotek pod 100 prve vrste, 8 kg/ha manj.

Nekateri med udeleženci so imeli tudi tožbo, kar seveda nismo upoštevali, ker je bila ta manj kot 10 %, šlo pa je tudi za to, da je vsaka TZO imela vsaj dva zastopana v tem tekmovanju.

Razpredelnica s tekmovalci je na 31. strani

Kompleks hmeljišč v Arji vasi

Atlas je v letu 1985 dal lep pridelek

SKUPNI PRIDELEK IN DOSEŽENA MESTA 1984

Zap. št.	Priimek in ime	TZO	Štev. sort	Skupaj ha	Skupaj oddano kg	Povpr. prid. brez odbitka kg/ha	Na oddan. hm. mesto	Doseženo mesto po odbitku (1 % = 8 kg/ha)		
								SG	AU	AT
1	Gajšek Viki	Petrovče	2	4,35	10018	2303	32	2	52	-
2	Mahor Ivan	Trnava	2	4,29	10145	2365	24	25	32	-
3	Uratnik Edo, Vida	Braslovče	3	4,04	10837	2682	3	7	0	0
4	Jelovšek Marjan	Petrovče	2	3,97	8674	2185	44	38	26	-
5	Golavšek Adi	Gotovlje	2	3,60	7822	2173	45	33	33	-
6	Gajšek Drago	Prebold	3	3,55	7629	2149	51	40	40	6
7	Rožič Jože	Trnava	2	3,54	7998	2259	35	18	42	-
8	Cizej Anton	Braslovče	3	3,23	7098	2197	43	14	56	0
9	Stepišnik Albin	Trnava	3	3,11	7326	2356	27	9	34	9
10	Žagar Zoran	Petrovče	2	3,07	7253	2362	26	19	22	-
11	Hrovat Julij	Polzela	2	2,96	6666	2225	38	44	41	-
12	Cencelj Anzelm	Petrovče	2	2,90	7057	2433	19	52	23	-
13	Korent Ivan	Gotovlje	2	2,90	7527	2595	8	41	6	-
14	Bizjak Ivan	Gotovlje	2	2,80	7198	2570	9	36	14	-
15	Pinter Slavko	Petrovče	2	2,74	6279	2292	34	21	24	-
16	Irmančnik Jože	Petrovče	2	2,70	6543	2423	20	56	40	-
17	Škorjanc Ivan	Prebold	2	2,66	5428	2041	58	55	19	-
18	Povše Ivan	Šempeter	4	2,65	6729	2539	11	6	2	23
19	Škodnik, Blagotinšek	Trnava	2	2,45	5183	2115	54	27	55	-
20	Rojnik Jože	Braslovče	2	2,40	6960	2900	2	-	7	0
21	Bosner Jože	Gotovlje	2	2,32	6124	2640	5	22	11	-
22	Antloga Franc	Gotovlje	1	2,31	4646	2011	60	30	-	-
23	Marovt Viktor	Braslovče	3	2,30	5677	2468	18	50	28	-
24	Turk Franc	Trnava	2	2,20	4289	1949	62	54	67	-
25	Rotovnik Mirko	Gotovlje	3	2,16	4816	2230	37	26	37	7
26	Pistotnik Vinko	Trnava	2	2,15	4670	2172	46	51	53	-
27	Ribič Ivan	Šempeter	2	2,14	5596	2615	6	1	9	-
28	Podbregar Stanko	Tabor	2	2,13	4107	1928	63	39	66	-
29	Puncer Jože	Braslovče	2	2,11	5613	2660	4	3	3	-
30	Tavčar Angela	Polzela	2	2,03	4206	2072	55	37	51	-
31	Zagoričnik Vinko	Polzela	1	2,02	5159	2554	10	-	43	-
32	Leskovšek Leopold	Gotovlje	2	1,98	3503	1769	68	59	63	-
33	Pikl Jože	Šempeter	2	1,95	5098	2614	7	4	5	-
34	Uršič Anton	Prebold	2	1,94	4312	2223	39	-	26	5
35	Rotar Slavko	Vransko	2	1,89	3013	1594	70	61	-	-
36	Šketa, Mojzeš	Trnava	2	1,88	4009	2132	52	60	62	-
37	Pečecnik Albert	Vransko	3	1,86	3507	1885	65	32	68	-
38	Serdoner Ivan	Šempeter	3	1,80	4498	2499	14	5	18	-
39	Geršak Maks	Polzela	1	1,69	3966	2347	28	-	50	-
40	Kolenc Jože	Šempeter	2	1,59	3960	2490	16	12	30	-
41	Glavnik Franc	Polzela	2	1,58	3663	2318	30	-	47	0
42	Krajnc Martin	Tabor	2	1,57	3383	2155	50	23	44	-
43	Kainz Jože	Petrovče	2	1,56	3375	2163	49	49	45	-
44	Mešič Anton	Polzela	1	1,56	2753	1764	69	57	-	-
45	Marinc Kral	Prebold	2	1,54	2901	1883	66	53	35	-
46	Pustoslemšek Franc	Tabor	2	1,52	3128	2058	57	43	39	-
47	Dolinar Jure	Gotovlje	2	1,50	3459	2306	31	47	47	-
48	Cvenk Franc	Polzela	2	1,49	3777	2535	12	48	13	-
49	Cajhen Ivan	Polzela	2	1,46	3222	2207	41	-	29	0
50	Zupanc Niko	Gotovlje	2	1,39	3438	2474	17	20	20	-
51	Napotnik Viktor	Šempeter	5	1,38	3264	2365	25	11	16	4
52	Ribič Martin	Prebold	2	1,35	2539	1880	67	29	-	-
53	Rojnik Ivan	Braslovče	2	1,35	3373	2498	15	-	4	0
54	Jurak Jože	Prebold	3	1,33	3342	2512	13	8	17	2
55	Vasle Maks	Polzela	2	1,33	2992	2250	36	31	21	-
56	Lešnik Jelka	Gotovlje	2	1,32	2724	2064	56	28	61	-
57	Zagoričnik Ivan	Šempeter	2	1,28	2718	2123	53	16	60	-
58	Podlunšek Jakob	Polzela	3	1,27	3018	2376	23	10	38	-
59	Babič Leopold	Šempeter	2	1,26	2959	2325	29	15	8	-
60	Brežnik Franc	Šempeter	2	1,25	2752	2202	42	34	1	-
61	Žolnir Ivan	Polzela	2	1,24	2688	2167	48	17	-	-
62	Šketa Albin	Trnava	2	1,23	2827	2298	33	46	49	-
63	Verdel Franc	Tabor	2	1,20	2308	1923	64	24	64	-
64	Brinovec Ana	Gotovlje	2	1,16	2569	2214	40	35	10	-
65	Sopotnik Franc	Prebold	3	1,15	2263	1969	61	45	59	1
66	Ježovnik Viki	Polzela	2	1,15	2495	2169	47	58	15	10
67	Šalej Ivan	Prebold	2	1,11	2664	2400	22	-	25	-
68	Žgank Rado	Prebold	3	1,05	2137	2035	59	42	31	8
69	Gaberšek Edi	Braslovče	2	1,02	2451	2403	21	13	36	-
70	Kokovnik Anton	Polzela	1	1,00	2931	2931	1	-	12	-

Polkrepki tisk: nagrajenci;

- nima sorte

izpadel iz konkurence